

België - Belgique
P.B.
2140 Borgerhout I
8/6376

nieuwkomers

Aanwinstenlijst Provinciaal Documentatiecentrum Atlas

nr. 1 | januari - februari 2009 | jaargang 9

Tijdschrift verschijnt tweemaandelijks behalve in juli-augustus
Carnotstraat 110 - 2060 Antwerpen | afgiftekantoor 2140 Borgerhout I
erkenningsnummer P708641

V.U.: Isabelle Vandenberghe, Carnotstraat 110 - 2060 Antwerpen

PROVINCIE
ANTWERPEN

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw

is een documentatie- en leermiddelencentrum, gespecialiseerd in interculturaliteit, Nederlands voor anderstaligen, intercultureel onderwijs en mondiale vorming.

Het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas ...

... biedt een kwalitatieve collectie van zo'n 15000 publicaties

... adviseert je bij het gebruik van didactisch materiaal

... organiseert vormingen aan (aspirant-)leerkrachten en vormingswerkers

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw

Carnotstraat 110

2060 Antwerpen

T 03 227 71 60

info@docatlas.be

www.docatlas.be

Openingsuren

Dinsdag 9.00 - 19.00 u. (tijdens schoolvakanties tot 17.00 u.)

Woensdag 9.00 - 17.00 u.

Donderdag 9.00 - 17.00 u.

Vrijdag 9.00 - 13.00 u.

Voor sluitingsperiodes tijdens de schoolvakanties raadpleegt u best onze website.

Je betaalt eenmalig een inschrijvingsgeld van 3 euro.

Ontlenen kan voor een periode van vier weken.

Wie gericht advies wenst, maakt best op voorhand een afspraak.

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas vzw - afdeling Turnhout

Koning Albertstraat 15

2300 Turnhout

T 014 72 40 20

turnhout@docatlas.be

www.docatlas.be

Openingsuren

Maandag 10.00 - 17.00 u.

Dinsdag enkel op afspraak

Woensdag 10.00 - 17.30 u.

Donderdag gesloten

Vrijdag 10.00 - 17.30 u.

Voor sluitingsperiodes tijdens de schoolvakanties raadpleegt u best onze website.

Je betaalt eenmalig een inschrijvingsgeld van 3 euro.

Ontlenen kan voor een periode van vier weken.

Spiegeltje, spiegeltje, aan de wand... Ben ik dan niet de mooiste van het land?

Workshops bij de tentoonstelling 'Schoon Volk' Over lichaamsbeeld, discriminatie en pesten

Naar aanleiding van de tentoonstelling Schoon Volk in Atlas organiseert docAtlas workshops. Deze workshops gaan over de thema's lichaamsbeeld, discriminatie en pesten. De workshops zijn gericht op leerkrachten, jeugdwerkers, opvoeders, sociaal-culturele werkers, en begeleiders van jongeren vanaf 13 jaar en van volwassenen. De deelnemers maken kennis met allerlei boeken, leermiddelen en spelmaterialen die kunnen gebruikt worden om met jongeren en volwassenen rond deze thema's te werken.

Wanneer?

Er is een workshop op volgende data, telkens van 14.00 uur tot 16.00 uur:

- woensdag 11 maart 2009
- woensdag 22 april 2009
- woensdag 13 mei 2009

Waar?

Atlas
Carnotstraat 110
2060 Antwerpen

Inschrijven

Je kunt inschrijven tot twee weken voor de workshop. Dit kan via e-mail (marie-claude.gevaert@welzijn.provant.be) of telefonisch op het nummer 03 227 71 67. Er kunnen max. 16 personen per workshop deelnemen. De workshops zijn gratis.

Andere workshops in Atlas

Zelfbeeld nader bekeken: het uiterlijk bekeken vanuit armoede, handicap en vergrijzing

Data: 18/02/2009, 18/03/2009, 29/04/2009 of 27/05/2009 van 13 tot 16 uur, inclusief koffiepauze.

Doelgroep: vrije inschrijvingen, alle geïnteresseerde volwassenen, bij uitstek professionelen (leerkrachten en andere groepsbegeleiders)

Grootte van de groep: max. 16 personen

Info en inschrijvingen:

Ahmed Zizaoui
Atlas, Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen
Tel. 03 227 71 15
schoonvolk@stad.antwerpen.be
www.antwerpen.be/schoonvolk

Ras en rasta: de beeldvorming over en betekenis van uiterlijk in de multiculturele en interreligieuze samenleving.

Data: 04/03/2009, 01/04/2009, 06/05/2009 of 20/05/2009 van 13 tot 16 uur, inclusief koffiepauze.

Doelgroep: vrije inschrijvingen, alle geïnteresseerde volwassenen, bij uitstek professionelen (leerkrachten en andere groepsbegeleiders)

Grootte van de groep: max. 16 personen

Info en inschrijvingen:

Ahmed Zizaoui
Atlas, Carnotstraat 110, 2060 Antwerpen
Tel. 03 227 71 15
schoonvolk@stad.antwerpen.be
www.antwerpen.be/schoonvolk

SLUITING PAASVAKANTIE

Tijdens de paasvakantie zijn de documentatiecentra in Antwerpen en Turnhout gesloten van 13 tot en met 19 april.

INHOUD

1. Les- en vormingsmateriaal

1.1.	Nederlands voor anderstaligen / taalvaardigheidsonderwijs	5
1.1.1.	Basis- en secundair onderwijs	5
1.1.2.	Volwassenenonderwijs	8
1.1.3.	Hulpmiddelen bij het taalonderwijs	9
1.2.	Intercultureel onderwijs	9
1.3.	Ander didactisch materiaal	12
1.3.1.	Basis- en secundair onderwijs	12
1.3.2.	Volwassenenonderwijs	12
1.4.	Mondiale vorming (Kleur Bekennen)	14

2. Achtergrondliteratuur over onderwijs en didactiek

2.1.	Algemeen	15
2.2.	Regulier onderwijs	16
2.3.	Volwassenenonderwijs	20

3. Achtergrondliteratuur over interculturaliteit

3.1.	Algemeen	20
3.2.	Cultuur	21
3.3.	Jeugd	22
3.4.	Hulpverlening	22
3.5.	Vrouwen	23
3.6.	Religie	23
3.7.	Gezondheidszorg	24
3.8.	Racisme, discriminatie en beeldvorming	25
3.9.	Beleid	25
3.10.	Recht	26
3.11.	Wonen	26
3.12.	Arbeid en tewerkstelling	26
3.13.	Vluchtelingen	27
3.14.	Statistieken	27

1. LES EN VORMINGSMATERIAAL

1.1. Nederlands voor anderstaligen / taalvaardigheidsonderwijs

1.1.1. Basis- en secundair onderwijs

100 paarden onder de motorkap: Ontdek alles over techniek en auto's / De Moor, Luc; Vanallemeersch, Sam, ill. - Tielt: Lannoo, 2006. - 58 p. - ISBN 90-209-6485-2: euro 13,95

Doelgr.: 11 - 13

URL: www.garagasten.be

Vindplaats: or 4.3.9 100p

In dit boek wordt antwoord gegeven op een groot aantal vragen die met de techniek van de auto te maken heeft. In vijf hoofdstukken komen o.a. aan de orde: kracht, druk, wrijving, beweging, tandwielen, hefboomen, elektrische energie, elektronica in computers en alternatieve energie. Ieder hoofdstuk wordt afgesloten met een onderdeel: "Doe het zelf". Hierin worden eenvoudige proefjes beschreven die je zelf kunt uitvoeren. De besproken onderwerpen, de zinsbouw en het woordgebruik zijn afgestemd op de leeftijdsgroep vanaf ca. 12 jaar, die belangstelling heeft voor de technische aspecten van auto's.

26 letters en dan ... / Duysters, Petri; Jacobs, Magda; Witte Kuys, Gerda. - [S.l.]: Boek in Beeld, 2007. - 65 p. - ISBN 9789078102021: euro 29,50

Doelgr.: 5 - 8

Vindplaats: or 4.1.5 26le

Een boek waarbij de auteurs op zoek zijn gegaan naar allerlei disciplines en aanvullende inzichten om met letters te spelen en getracht hebben deze in kaart te brengen. Het biedt voorbereidende spellen en oefeningen, geeft ideeën om de interesse bij kinderen te wekken voor taal. Het boek is niet methode-gebonden en is geschikt voor de oudste kleuters, kinderen die Nederlands als tweede taal leren en voor kinderen die vastlopen in het aanvankelijk lezen.

Activerende lees- en schrijflessen: Een handreiking voor het vak Nederlands in de 2de fase / Ekens, Tidde. - Enschede (etc.): Slo (etc.), 2008. - [s.p.].

Doelgr.: 15 - 18

Vindplaats: or 4.3.3 acti

De handreiking Activerende lees- en schrijflessen wil het begrip activerende didactiek verhelderen en de plaats ervan bepalen ten opzichte van verwante begrippen die opgeld doen in de didactiek van het Nederlands. Verder presenteert men suggesties met betrekking tot activerende didactiek voor lezen en schrijven bij Nederlands in

de bovenbouw en doet men verslag van praktijkervaringen met activerende lees- en schrijflessen.

Digitale boeken zelf maken en gebruiken in de groep: Praktische suggesties voor leidsters en leerkrachten / Broekhof, Kees; Hillen, José; van der Linden, Elly ... [et al.]. - [S.l.]: Sardes, Expertisecentrum Nederlands, 2008. - 45 p. - ISBN 9789055630820: euro 13,95

Doelgr.: 3 - 8 / kleuterleid[st]ers / leraren L.O.

Vindplaats: or 4.1.2 digi

Deze publicatie laat zien hoe leidsters en leerkrachten met eenvoudige middelen zelf digitale boeken kunnen maken. De brochure is bedoeld voor leidsters en leerkrachten die weinig of geen ervaring hebben met het maken van een digitaal boek. In een inleidend hoofdstuk beschrijven de acteurs hoe digitale boeken effectief ingezet kunnen worden om de taalontwikkeling van kinderen te bevorderen. Dit gebeurt aan de hand van de uitgangspunten van De Taallijn, een aanpak voor taalstimulering ontwikkeld door het Expertisecentrum Nederlands en Sardes. Vervolgens laten de auteurs stap voor stap zien, met duidelijke instructies en aansprekende voorbeelden, hoe leerkrachten met behulp van basistechnieken in powerpoint een digitaal boek kunnen maken met afbeeldingen, tekst en geluid. In afzonderlijke hoofdstukken wordt vervolgens beschreven hoe de aanpak ingezet kan worden voor prentenboeken, woordenboeken, letterboeken, versjesboeken en rekenboeken. Daarbij geven de auteurs ook suggesties voor gebruik in de groep.

Fonemisch bewustzijn: Werkmap voor leerkrachten van groep 1 en 2 van de basisschool / Huijbregts, Susanne; Förer, Mariët. - Amersfoort: CPS onderwijsontwikkeling en advies, 2008. - 235 p. - ISBN 9789065085986: euro 85,62

Doelgr.: 3 - 6 / kleuterleid[st]ers

Vindplaats: or 4.1.5 fone

Fonemisch bewustzijn staat voor 'het bewustzijn van klanken in woorden'. In de taal/leesmethoden voor groep 1-2 van de basisschool komt dit onderwerp nauwelijks aan de orde. Dit terwijl diverse onderzoeken hebben aangetoond dat fonemisch bewustzijn de grootste voorspeller is voor het al dan niet goed leren lezen in groep 3 / 1ste leerjaar. In deze werkmap vindt u uitgebreide achtergrondinformatie, een leerlijn, oefeningen, een overzicht van oefenwoorden, een aantal controletaken en de mogelijkheid om de vorderingen van de leerlingen ten aanzien van fonemisch bewustzijn bij te houden en te registreren.

Hier is de boze heks / Kraan, Hanna; van Haeringen, Annemarie, ill. - Rotterdam: Lemniscaat, 2005. - 176 p. - ISBN 978 90 345 4809 2: euro 22,50

Doelgr.: 4 - 8

Vindplaats: or 4.2.11 hier

'Hier is de boze heks' bevat een selectie droogkomische verhaaltjes over een knorrige heks die met haar getover het leven van haar bosgenoten in de war stuurt. Annemarie van Haeringen tekende er aanstekelijke, kleurige prenten bij. Voor kinderen vanaf ca. 5 jaar, zelf lezen vanaf ca. 8 jaar. Op de site van villa achterwerk, na downloaden van realplayer, kan u de digitale verhalen bekijken!

Kameleon 5 / Scohier, Anne-Marie; Waelkens-De Soete, Lynda. - Waterloo: Plantyn, 2008.: euro 59,75 (pakket)

Doelgr.: 16 - 18

Vindplaats: or 4.3.9 kame

Taalmethode Nederlands voor leerlingen in de richting economie van het beroeps- onderwijs. De vier vaardigheden, lezen, luisteren, spreken, schrijven, worden geoefend aan de hand van volgende thema's: Zich voorstellen, Een vriendelijk onthaal, Aan de telefoon, Het leven in een winkel en Het leven in een bedrijf. Kameleon bestaat uit een activiteitenboek met een audio-cd en 2 cd-roms, een oefenboek met een cd-rom voor de oplossingen, een eenvoudige grammatica.

- Cahier d'activités 5e. 3e degré: Néerlandais pour le qualifiant et le professionnel. Secteur: Economie / 160 p. - ISBN 978-2-8010-5508-3
- Grammaire simplifiée du néerlandais / boek, 30 p. - ISBN 978-2-8010-5510-6
- Exercices de structuration. 3e degré: Néerlandais pour le qualifiant et le professionnel. Secteur: Economie / werkboek, 108 p. - ISBN 978-2-8010-5511-3
- Guide méthodologique: CD du professeur / cd-rom + cd. - ISBN 978-2-8010-5509-0

Kleutersprokkels: Mondje open, mondje toe: Concrete activiteiten rond mondjes voor alle kleuters / Bousard, Lut; De Man, Annelies; De Pauw, Els... [et al.]. - Mechelen: Wolters Plantyn, 2008. - 105 + 62 p. - ISBN 978-90-301-2637-9: euro 30,00

Doelgr.: 3 - 6

Vindplaats: or 4.1.1 kleu

Kleutersprokkels biedt een rijk aanbod aan activiteiten die elk in een ervarings-situatie (ontmoeten, explorerend beleven, zelfstandig spelen, ontwikkelingsondersteunend leren) worden geplaatst. Sommige activiteiten zijn uitgewerkt, andere worden opgesomd. Per jaar verschijnen er drie sprokkeldozen met suggesties voor het uitwerken van een bepaald thema of belangstellingscentrum. In de map is er plaats om eigen materialen rond het thema op te bergen. In dit deel komen er allerlei activiteiten rond mondjes aan

bod. Kleutersprokkels is inzetbaar op vier niveaus: peuter, eerste, tweede en derde kleuterklas.

Kleutersprokkels: Namen: Concrete activiteiten rond namen voor alle kleuters / Bousard, Lut; De Man, Annelies; De Pauw, Els... [et al.]. - Mechelen: Wolters Plantyn, 2007. - 128 + [1] + 52 p. - ISBN 978-90-301-2450-4: euro 30,00
Doelgr.: 3 / 4 / 5 / 6
Vindplaats: or 4.1.1 kleu

In dit deel komen er allerlei activiteiten rond namen aan bod.

Kompas 1 / Debilde, Gaston; Hody, Michel. - Waterloo: Plantyn, 2008.
Doelgr.: 12 - 16
Vindplaats: or 4.3.1 komp

Methode om Nederlands te leren aan Franstalige leerlingen uit de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs.

- Actieboek / 288 p. - ISBN 978-2-8010-5459-8: euro 12,25
- Gids / cd-rom + cd. - ISBN 978-2-8010-5460-4: euro 35,00
- Trekboek / tekstboek, 192 p. - ISBN 978-2-8010-5458-1: euro 17,25

Leesbalans deel 6: Programma leesproblemen en dyslexie / Werkgroep Leesbalans. - Drunen: Delubas Educatieve Uitgeverij, 2008.
Doelgr.: 8 - 10
Vindplaats: or 4.2.9 lees

De methode Leesbalans is bedoeld voor kinderen bij wie het proces van het leren lezen langzamer verloopt dan bij andere kinderen. Deze kinderen raken achter en kunnen op den duur niet meer aanhaken bij de rest van de groep. Leesbalans is te gebruiken vanaf de kleutergroepen (voor risicokinderen) t/m groep 8. De lessen kunnen in de groep of door de remedial teacher buiten de groep worden gegeven. Het programma biedt naast een ondersteunende instructielijn extra oefenmateriaal dat zelfstandig gemaakt kan worden. Het kan naast elke methode voor aanvankelijk en voortgezet lezen worden ingezet en kan ook worden gebruikt in het speciaal onderwijs. In deel 4 ligt het accent op de automatisering van het leesproces. Met Leesbalans deel 5 start u in het tweede leerjaar, evt. nadat in derde kleuterklas en eerste leerjaar gewerkt is met delen 1-4. In deel 5 ligt het accent op het ontwikkelen van voldoende leesnelheid en leesbegrip.

- Leerlingenset / 24+24+24 p. - ISBN 978-90-5300-146-2: euro 16,00
- Handleiding / 36+36+36+24+24+24+[4]+84 p. - ISBN 978-90-5300-145-5: euro 110,00

Lesmateriaal pilootscholen secundair onderwijs. Bouw- hout - elektriciteit / Steunpunt GOK. - [S.l.]: [s.n.], 2007. - veelv. gepag.

Doelgr.: 14 / 15
Vindplaats: or 4.3.9 lesm

Lesmodellen voor de algemene, technische en praktijkvakken die inzetten op zowel de verhoging van de betrokkenheid en motivatie als de taalvaardigheid van de jongeren. Deze map bevat lesmateriaal over: Het bouwteam, Houtsoorten herkennen, Een les buizen plooiën.

Lesmateriaal pilootscholen secundair onderwijs. Verkoop - handel / Steunpunt GOK. - [S.l.]: [s.n.], 2007. - veelv. gepag.
Doelgr.: 14 / 15
Vindplaats: or 4.3.9 lesm

Deze map bevat lesmateriaal over: Een les over de marketingmix, Een les over assortimentstypes.

Lesmateriaal pilootscholen secundair onderwijs. Huishoudkunde - verzorging / Steunpunt GOK. - [S.l.]: [s.n.], 2007. - veelv. gepag.
Doelgr.: 14 / 15
Vindplaats: or 4.3.9 lesm

Deze map bevat lesmateriaal over: Een evenwichtig menu samenstellen, Een lessenreeks watergolf, Een strijkles.

Nederlands voor (n)U 1 / Bautens, Fred; D'heldt, Koen; D'Herdt, François ... [et al.]. - Mechelen: Plantyn, 2007.
Doelgr.: 12 - 14
Vindplaats: or 4.3.1 nede

Nederlands voor (n)U is een totaalmethode Nederlands in modulevorm voor leerlingen van het secundair onderwijs. Het basispakket bestaat uit tien modules waarin de vier vaardigheden -luisteren, spreken, lezen en schrijven- door middel van afwisseling tussen theorie en oefeningen aan bod komen. Het compendium bestaat uit een referentiedeel grammatica en spelling voor de eerste graad. Verder zijn er twee modules Schooltaalwoorden voor leerlingen met een beperktere kennis van het Nederlands, een oefen-cd met een groot aantal oefeningen over alle taalcomponenten en een audio-cd met uitspraak- en luisteroefeningen (zowel voor de module 'Luisteren' als voor de modules 'Schooltaalwoorden'). Voor de leerkracht is een uitgebreide en duidelijke handleiding voorzien met onder meer een jaarvorderingsplan, de oplossingen van de oefeningen en ondersteunend materiaal in de vorm van powerpointpresentaties, toetsen, internetoefeningen.

- Handleiding / veelv. gepag. - ISBN 978-90-5202-492-9: euro 20,80
- Spelling(regels) / 40 p. - ISBN 978-90-301-9338-8: euro 8,35
- Werkbladen / veelv. gepag. - ISBN 978-90-5202-483-7: euro 29,15

- Grammatica / 80 p. - ISBN 978-90-301-9339-5: euro 8,35
- Audio-cd / ISBN 978-90-5202-512-6: euro 26,00
- Werken met schooltaalwoorden 1&2. Handleiding / 53 p. - ISBN 978-90-301-9350-0: euro 9,90
- Werken met schooltaalwoorden 2 / 72 p. - ISBN 978-90-301-9337-1: euro 10,40
- Werken met schooltaalwoorden 1 / 72 p. - ISBN 978-90-301-9336-4: euro 10,40

Pistache 1 / Vandewalle, Inge; Théaude, Michaël (ill.). - Brugge: die Keure, 2008: euro 260,00 (pakket)
Doelgr.: 5 - 8 / nieuwkomers
Vindplaats: or 4.2.4 pist

De koffers van Pistache zitten boordevol materiaal om kinderen op jonge leeftijd (derde kleuterklas, eerste en tweede leerjaar) vertrouwd te maken met het Nederlands. Er wordt gewerkt met levensecht audiovisueel materiaal en leuke illustraties van situaties die heel herkenbaar zijn voor kinderen. De dozen zijn flexibel te gebruiken, op het niveau van de groep. Pistache werkt met acht thema's: Pistache op school - Gelukkige verjaardag Sammy! - Zoë is ziek - Zoë logeert bij Ada - Een dagje op de boerderij - Een broertje voor Tom en Tine - Met Pistache naar het zwembad - Leve de vakantie. Woordenschat, structuren en uitdrukkingen sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. De basiswoordenschat wordt op verschillende manieren herhaald: voorleesboeken met praatplaten, cd liedjes en cd-rom verhalen-tjes en spelletjes.

- Handleiding / 368 p. - ISBN 978-90-8661-833-0
- De vrienden van Pistache 1A / 36 p. - ISBN 978-90-8661-831-6
- De vrienden van Pistache 1B / 36 p. - ISBN 978-90-8661-832-3
- De liedjes van Pistache: 2 cd's / ISBN 978-90-8661-837-8
- De vrienden van Pistache: cd-rom / ISBN 978-90-8661-835-4
- De prenten van Pistache: Beeldwoordenboek / 32 p. - ISBN 978-90-8661-834-7
- Handpop

Portfoliokaarten Reality Reeks [handleiding + werkbladen] / Timmermans, Nan. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2008. - veelv. gepag. - (Reality Reeks).
Doelgr.: 12 - 17
Vindplaats: or 4.3.12 real

Bij alle uitgaven van de Reality Reeks werden portfoliokaarten ontwikkeld. Ze vormen een basis voor het zichtbaar maken van competenties in taal en lezen. Met behulp van de portfoliokaarten maken leerlingen, op een zelfstandige wijze, bewijzen voor in hun portfolio. Het praktische uitgangspunt van de portfoliokaarten zorgt

op een actieve wijze voor een afwisseling tussen lezen en 'het verwerken van een thema'. De kaarten verschillen van moeilijkheidsgraad in taal- en leesniveau, hierdoor zijn de portfoliokaarten breed inzetbaar binnen de onderwijssetting.

Praktische vaardigheden in beeld: Tuinonderhoud - diervverzorging 4 / Derksen, Juul; Freriks, Rob; Helmink, Harrie ... [et al.]. - Doetinchem: Edudesk, 2007.
Doelgr.: 14 - 18 / buitengewoon onderwijs / volwassenen; laaggeschoold
Vindplaats: or 4.3.9 prak

Uit de serie 'Praktische Vaardigheden in Beeld'. De serie richt zich met name op de bevordering van de sociale redzaamheid van moeilijk lerenden door het onderricht in allerlei praktische vaardigheden op een aangepaste wijze vorm te geven. Het programma is ingedeeld in drie soorten activiteiten: activiteiten, die te maken hebben met dieren, activiteiten, die binnen en gedurende de wintermaanden kunnen plaatsvinden, activiteiten, die buiten moeten gebeuren in voorjaar, zomer of najaar. De diverse vaardigheden zijn nauwkeurig geanalyseerd in de achtereenvolgende deelhandelingen. Per vaardigheid is exact aangegeven welke materialen, gereedschappen en hulpmiddelen nodig zijn. Dit wordt d.m.v. tekeningen in beeld gebracht. Er wordt dus geen beroep gedaan op de leesvaardigheid van de jongeren.

- Handleiding / 76 p. - ISBN 90-73556-45-7: euro 12,25
- Tuinonderhoud - diervverzorging 1: Binnenvoorjaar - Winterboek / 64 p.: euro 8,25
- Tuinonderhoud - diervverzorging 2: Tuinboek / 72 p. - ISBN 90-73556-47-3: euro 8,25
- Tuinonderhoud - diervverzorging 3: Dierenboek / 51 p. - ISBN 90-73556-46-5: euro 8,25

Praktische vaardigheden in beeld: Textuele werkvormen / Smit, Jan, red.; van Noordwijk, Aatje; Kortbeek, Geert ... [et al.]. - Doetinchem: Edudesk, 2006.
Doelgr.: 14 - 18 / buitengewoon onderwijs / volwassenen; laaggeschoold
Vindplaats: or 4.3.9 prak

Maakt deel uit van de serie 'Praktische vaardigheden in beeld'. Het materiaal richt zich met name op de bevordering van de sociale redzaamheid van moeilijk lerenden door het onderricht in allerlei praktische vaardigheden op een aangepaste wijze vorm te geven. Per vaardigheid is precies aangegeven welke materialen, gereedschappen en hulpmiddelen nodig zijn; deelhandelingen zijn d.m.v. plaatjes in beeld gebracht. Op een drietal niveaus worden 20 werkstukken aangeboden.

- Techniekenboek 1 / 64 p. - ISBN 907355649x: euro 8,25
- Technieken 2 / 60 p. - ISBN 9073556503: euro 8,25
- Werkstukken / 65 p. - ISBN 9073556511: euro 8,25

Schrijven op maat. Proefpakket / Ruytenberg-Wegbrands, Annemiek. - Usquert: Schrijven op maat, 2002. - veelv. gep.: euro 12,00
Doelgr.: 6 - 12 / buitengewoon onderwijs
Vindplaats: or 4.2.9 schr

Schrijven op maat is een eigentijdse remedierende schrijfmethode voor kinderen die problemen ondervinden bij het leren schrijven. Dit is een proefpakket bestaande uit een aantal lessen, werkbladen en demo audio-cd. Daarnaast bevat het pakket de inhoudsopgaven uit het Theorieboek en de Handleiding.

Spraakwaterval, weet jij alles al? Geheime en andere talen voor beginners / Van Belleghem, Kim, coörd.; Vanhoye, Tina, coörd. - Mechelen: Erfgoedcentrum Lamot, 2007. - 31 p.
Vindplaats: or 4.2.2 spra / or 4.3.2 spra

In het kader van 'Vreemd Accent', een veertiendaagse rond dialect, organiseerde de Erfgoedcel Mechelen 'Babels Mechelen'. Dit is een supergeheim stadsspel voor gezinnen over taal in al zijn diversiteit: van sms-taal tot Arabisch. Er werd ook een begeleidende educatieve brochure ontwikkeld: 'Spraakwaterval, weet jij alles al? Geheime en andere talen voor beginners' zodat de kinderen ook na het spel nog heel wat kunnen bijleren over de grote diversiteit aan talen. De brochure kan ook los van het spel gebruikt worden, bijvoorbeeld door leerkrachten.

Sterke schakels: Samen werken aan functionele taalvaardigheid / Centrum voor Taal en Onderwijs. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - veelv. gepag.
Doelgr.: 15 - 18
URL: www.cteno.be
Vindplaats: or 4.3.9 ster

Een verzameling instrumenten voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de 3de graad van het beroepssecundair onderwijs. Zowel op school als op de werkvloer is taal het middel waarmee leerlingen zich verstaanbaar maken, vragen stellen en waarin ze instructies krijgen. Het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) werkte 'Sterke Schakels' uit. Dat zijn lespakketten die de functionele taalvaardigheid, die jongeren nodig hebben op school en op de werkvloer, verhogen. De opdrachten zijn motiverend, de thema's slaan aan. Jongeren krijgen weer zin om te praten, te lezen, te schrijven. Er zijn didactische tips die geconcretiseerd worden in het lesmateriaal, bijvoorbeeld in de evaluatiefiches. Er zijn ook evaluatie-instrumenten voor de verschillende domeinen, namelijk algemene vorming, beroepsgerichte vorming en de stageplek. Met dit instrument kan de taalvaardigheid van de jongeren geëvalueerd worden. Verder zijn er taalbeleidsinstrumenten, zoals een instrument om de samenwerking tussen de partners van de algemene en beroepsgerichte vorming te bevorderen. Er is bovendien een instrument over hoe je als school kan

communiceren met bedrijven en hoe je bedrijven kan screenen. Naar de werkgever toe zijn er ten slotte tips om op de werkvloer een taalrijk klimaat te scheppen. Het hele pakket kan gedownload worden via www.cteno.be

Taalrijk techniek: 'De kabouterstad' en 'De taalspeeltuin' twee taalrijke techniekprojecten / de Vos, Bert; Spruit, Ronald. - [S.l.]: APS, 2007. - 60 p.: euro 22,00
Doelgr.: 6 - 9
Vindplaats: or 4.2.2 taal

'De kabouterstad' en 'De taalspeeltuin' zijn twee uitwerkingen van projecten in de groepen 3 en 4 (eerste en tweede leerjaar) waarbij taalverwerving en techniek samengaan. De voorbeelden zijn exemplarisch voor scholen die op zoek zijn naar de integratie van techniek in het taalonderwijs. Binnen de technische thema's zijn vele activiteiten gericht op taal-, lees- en schrijfontwikkeling mogelijk. De twee uitgewerkte projecten kunnen zonder al te veel voorbereiding door andere leerkrachten in de groepen 3 en 4 worden overgenomen. Het is ook denkbaar dat leerkrachten ervoor kiezen om alleen het denkkader en de aanpak over te nemen. De inhoud is variabel in overeenstemming met een ander thema.

Toetspakket Beginnende geletterdheid / Beenink, Joke; Verhagen, Wim; Aarnoutse, Cor, red. - Amersfoort: CPS, 2008. - 152 p., 8 p., 6 p., 8 p., veelv. gepag. - ISBN 9789065085979: euro 87,91
Doelgr.: 3 - 6
Vindplaats: or 4.1.7 toets

Met dit toetsenpakket kunnen leerkrachten van groep 1 (tweede kleuterklas) tot en met 3 (eerste leerjaar) kinderen opsporen die uitvallen op het gebied van beginnende geletterdheid en actie ondernemen om hier iets aan te doen. Zij kunnen zodoende leesproblemen voorkomen, want beginnende geletterdheid is een belangrijke voorwaarde voor een goede leesstart. Naast een handleiding bevat het pakket tien kindvriendelijke toetsen die vanaf april in groep 1 tot en met oktober in groep 3, individueel of in groepjes, kunnen worden afgenomen. De toetsen hebben betrekking op de belangrijkste onderdelen van beginnende geletterdheid: woordenschat, fonologisch bewustzijn, letterkennis, benoemselheid.

Totemtaal / Berben, Martien; Callebaut, Ine; Colpin, Marleen...[et al.]. - Mechelen: Wolters Plantyn, 2008.
Doelgr.: 10 - 11
Vindplaats: or 4.2.1 tote

Deze taalmethode begeleidt leerkrachten en leerlingen in de basisschool om taal te begrijpen en taal te gebruiken in communicatieve situaties. TotemTaal vertrekt van de principes van taakgericht onderwijs. Het is een totaal methode waarin alle domeinen

op een functionele manier worden aan-gebracht: de vier vaardigheden (luisteren, spreken en gesprek, lezen en schrijven), taalbeschouwing (taalgebruik, taalsystematiek en strategieën), voorgezet technisch lezen, spelling en woordenschat. TotemTaal vertrekt steeds van levensechte en motiverende contexten. De activiteiten zijn zeer gevarieerd, zowel qua inhoud als qua werkvorm. TotemTaal bestaat voor het tweede t.e.m. het zesde leerjaar. Per leerjaar is het volgende materiaal beschikbaar: voor de leerlingen: spellingboek, twee tekstboeken en twee werkboeken; voor de leerkracht: handleiding en twee audio-cd's. Totemtaal is bruikbaar voor hoog- en laagtaalvaardige leerlingen en voor leerlingen die het Nederlands wel of niet als moedertaal hebben.

- Werkboek 5B / 96 p. - ISBN 9789030123866: euro 4,95
- Themahandleidingen en kopieerbladen 5B / 76 + 83 + 73 + 77 + 87 + 135 p. - ISBN 978-90-301-2381-1: euro 84,95
- Tekstboek 5B / 92 p. - ISBN 978-90-301-2384-2: euro 11,95
- Spellingboek 5B / 64 p. - ISBN 90-301-2592-1: euro 3,30
- Audio-cd 5B / ISBN 978-90-301-2388-0: euro 29,95

1.1.2. Volwassenenonderwijs

ABC - doe je mee?: Basiscursus Nederlands tot en met niveau A1 / van der Knaap, Ria. - Leersum: VanDorp Educatief, 2008. - 208 p. - ISBN 978 90 77698 37 2: euro 39,95
Vindplaats: pa 2 ABCd

Een NT2-methode voor gealfabetiseerde anderstaligen die nog geen voorkennis van het Nederlands hebben. Het leidt op tot en met niveau A1. ABC - doe je mee? Is geschikt voor zelfstudie maar ook te gebruiken in groepen en is tevens een aansprekende cursus voor kinderen vanaf twaalf jaar. Aan de hand van liedjes wordt de luistervaardigheid getraind. Bij het boek wordt een audio-cd geleverd. De cursus is speciaal ontwikkeld met aandacht voor de eisen die worden gesteld aan aspirant inburgeraars die in het buitenland de inburgeringstoets moeten afleggen. De cursus bevat geen lastige grammaticale uitleg. De taalregels worden door middel van eenvoudige oefeningen getoond en stap voor stap aangeboden. Als hulpmiddel is een apart boekje verkrijgbaar met de vertalingen in het Engels, Spaans, Turks en Arabisch van alle woorden uit de lessen en de vertaling van alle instructies bij de oefeningen.

Dutch with Ease: Het nieuwe Nederlands zonder moeite: [met audio-cd's] / Verlee, L. - [S.l.]: Assimil, 1989. - 413 p. - (Assimil). - ISBN 978-90-74996-95-2: euro 75,00 (pakket)
Vindplaats: pa 4 dutc

Methode voor Engelssprekende volwassenen om op beginnersniveau Nederlands te leren via zelfstudie.

En ik dan? Voorbereidend lesmateriaal bij het toneelstuk / Fast Forward. - Leuven: Fast Forward, 2008. -
Vindplaats: pa 5.6 enik

Met dit lesmateriaal kunt u uw cursisten voorbereiden op het toneelstuk 'En ik dan?'. Het pakket bestaat uit twee delen: een gedeelte dat specifiek voorbereidt op de voorstelling, u vindt hier o.a. een kennismaking met Annie M.G. Schmidt en haar werk en een gedeelte over 'cultuurcentra'.

Fix-it!: DVD [DVD] / [s.n.]. - [S.l.]: [s.n.], 2008. -
Vindplaats: pa 3.1 fix-

Dit project werd door de provincie gesubsidieerd in het kader van het kansenbeleid. De technicus van de sociale huisvestingsmaatschappij leerde de bewoners kleine herstellingen aan hun huurhuis uitvoeren. Ze hebben alles gefilmd om andere bewoners verder te helpen. Dit is er op de DVD 'FIX IT' te zien: Ontstoppen, Sloten en Sleutels, Electrotechniek, Verven en behangen, Sanitair en Verwarming, Vochtproblemen. De DVD is bruikbaar voor iedereen die niet goed weet hoe hij/zij aan zulke klussen moet beginnen.

Goed geschreven: Zakelijk schrijven binnen opleiding en beroep / van der Westen, Wilma. - Bussum: Coutinho, 2002. - 194 p. - ISBN 9062833128: euro 21,00
Vindplaats: pa 5.3 goed

'Goed geschreven' biedt een aanpak om de schriftelijke taalvaardigheid te verbeteren op een andere dan de gebruikelijke manier. U leert door te analyseren en te reviseren en met behulp van feedback van de docent een goede tekst op te zetten, te structureren en zorgvuldig te formuleren. Maar vooral leert u om het schrijfproces zelf ter hand te nemen en bij te sturen voor ze het eindproduct afleveren. Hierdoor sluit deze aanpak aan bij de nieuwe onderwijsvormen in het Hbo. Uitgebreide ondersteuning op het internet: portfolio en oefenmateriaal. Plus docentenhandleiding.

Aprenda holandês pelo caminho / Scholten, Nynke, samenst.; Roos, Jeanine, samenst. - Amsterdam-Antwerpen: Intertaal, 2008. - 32 p. - (Leer ... onderweg). - ISBN 978-90-5451-8600: euro 12,95
Vindplaats: pa 4 leer

Luistercursus Nederlands voor Portugees sprekers. 'Leer ... onderweg' is bedoeld voor beginners. U leert nieuwe woorden en uitdrukkingen die u in alledaagse situaties kunt toepassen. U kunt de audio-cd's beluisteren in bijvoorbeeld de auto onderweg naar een afspraak of naar huis, of gewoon thuis. U luistert eerst naar de spreker, bedenkt uw vertaling van de gevraagde woorden en zinnen en luistert vervolgens of deze juist is. Als u uw uitspraak of kennis wilt oefenen dan kunt u het woord of de zin eenvoudigweg naspreken. Het boekje bevat zowel alle woorden en zinnen die op de audio-cd's staan als de bijbehorende vertaling. 'Leer ... onderweg' is er voor moedertaalsprekers Engels, Spaans, Frans en Portugees.

Prêt à parler: répertoire de poche FR/NL pour le commerce / Huis van het Nederlands Brussel. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 40 p.: euro 2,50
Vindplaats: pa 3.1 pret / lg 1 fran

Tweetalig zakwoordenboekje waar de verkopers in sneltempo een reeks sleutelzinnen en uitdrukkingen kunnen terugvinden die ze gebruiken in het contact met hun klanten. Het bestaat uit twee delen. Het algemeen deel is hetzelfde voor verschillende winkels en bevat 4 rubrieken: sleutelzinnen, basiswoordenschat, beknopte grammatica en attitude. Het specifiek deel bundelt zowel sleutelzinnen als woordenschat die eigen zijn aan een bepaald type winkel, hier de kledingzaken.

Prêt à parler: répertoire de poche FR/NL pour le commerce / Huis van het Nederlands Brussel. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 40 p.: euro 2,50
Vindplaats: lg 1 fran / pa 3.1 pret

Het specifiek deel bundelt zowel sleutelzinnen als woordenschat die eigen zijn aan een bepaald type winkel, hier de chocolaters.

Se débrouiller en néerlandais... vite fait bien fait! / [s.n.]. - Lambersart: Jean-Pierre Vasseur, 2006. - 1 opvouwbare kaart. - (Collection vite fait bien fait). - ISBN 9782913305410: euro 5,41
Vindplaats: pa 4 sede

Lijstje met basisuitdrukkingen Frans-Nederlands.

Taalstage! Ook iets voor u?: Handleiding voor begeleiders / Van Cauteren, Anne; Vleminckx, Mimine; Van Hoeteghem, Lieve. - Mechelen: VOCB, 2007. - 217 p.: euro 125,00
URL: www.vocb.be
Vindplaats: pa 3.1 taal

De map bevat alle informatie die nodig is om met taalstages aan de slag te gaan: de visie die aan de basis ligt van de keuze om taalstages in het aanbod op te nemen, de doelgroepen, de organisatie, een stappenplan voor implementatie, de voorbereiding en begeleiding van de stageplaatsen zelf en praktische regelingen. Tenslotte beleidsaanbevelingen en een literatuuroverzicht. De cd-rom bevat de opdrachten: fiches voor de lesgever bij iedere opdracht, opdrachtbladen voor de cursist en aangepaste opdrachten voor moeilijk lerenden en analfabeten, allerlei nuttige modelbrieven en documenten en fotomateriaal. De dvd bevat de film over taalstages te gebruiken in de lessen om voor de cursisten een beeld te schetsen van een taalstage en voor taalstageplaatsen als kennismaking met het doel en het verloop van een taalstage en de rol en verantwoordelijkheid van alle betrokken partijen.

Ticket naar Nederland: Basisexamen inburgering in het buitenland: Onderdeel kennis van de Nederlandse taal / Kwakernaak, Margreet. - Leersum: VanDorp Educatief, 2007. - 22 p. - ISBN 978-90-77698-19-8: euro 29,95
Vindplaats: pa 3 tick

Oefenen voor het examenonderdeel Kennis van de Nederlandse taal kan met dit oefenpakket Kennis van de Nederlandse taal (Ticket naar Nederland). Dit pakket bestaat uit: een handleiding en een audio-cd met dezelfde soort oefeningen als tijdens het examen. De handleiding is in 12 talen opgenomen: Nederlands, Frans, Engels, Spaans, Portugees, Turks, Koerdisch, Standaard Arabisch, Chinees, Russisch, Indonesisch, Thai. U vindt in dit oefenpakket 160 zinnen, vragen, tegenstellingen en verhalen om na te vertellen. Deze staan zowel in het boekje als op de audio-cd. Het oefenpakket is een prima examentraining, waarna men precies weet hoe dit examenonderdeel verloopt en wat voor soort vragen men kan verwachten. Het eindniveau van Ticket naar Nederland is A1 min.

1.1.3. Hulpmiddelen bij het taalonderwijs

Koffie, kaffer & katoen: Arabische leenwoorden in het Nederlands / Philippa, Marlies. - Amsterdam: Bulaaq, 2008. - 155 p. - ISBN 978-90-5460-162-3: euro 15,00
Vindplaats: lg 1 leen

Het Nederlands kent talrijke woorden die uit het Arabisch afkomstig zijn. Uit alle sferen van de Arabische cultuur hebben we woorden geleend: eten en drinken, erotiek, scheepvaart en handel, de dierenwereld en muziek, maar ook wetenschappen als geneeskunst, scheikunde, wiskunde en sterrenkunde. Veel woorden gebruiken we dagelijks en zonder te weten waar ze vandaan komen of wat hun achtergrond is. In 'Koffie, kaffer en katoen' wordt van al deze woorden de geschiedenis verhaald. We leren de oorsprong van de leenwoorden, en krijgen daarmee doorkijkjes naar de cultuur waaraan we de woorden hebben ontleend. Het boek besluit met een register van de behandelde woorden in de internationaal meest gebruikte transcriptie (met voorkomende dialectvormen) en de woorden in Arabisch schrift.

Nederlands in woord en structuur / Vanparys, Johan; Vandecasteele, Maria; Ostyn, Paul. - Waterloo: Wolters Plantyn, 2006. - 176 p. - ISBN 978 28 010 5398 0: euro 16,10
Vindplaats: lg 2 nede

Het boek bevat grammaticale thema's met oefeningen verdeeld over 25 modules. Het is volledig Frans-Nederlands en is bedoeld voor secundair en hoger onderwijs. Het wil een beter inzicht geven in de basisstructuren van het Nederlands, de woordenschat uitbreiden, de luister- en spreekvaardigheid verbeteren.

Hopende u hiermede van dienst te zijn: Schrijftips voor ambtenaren / [s.n.]. - Den Haag: Nederlandse Taalunie, 2008. - 95 p. - ISBN 978-90-70593-15-5
Vindplaats: lg 2 schr

Het taalgidsje bevat een selectie van 400 veel geraadpleegde taaladviezen uit de Taaluniedatabank Taaladvies.net. Bovendien geeft het praktische aanwijzingen voor het schrijven van brieven en e-mails. Het boekje is bedoeld om ambtenaren te ondersteunen bij het schrijven van correcte en niet al te formele teksten.

Thematische woordenschat: Nederlands voor anderstaligen / Schoenaerts, Peter; Van Loo, Helga. - Amsterdam-Antwerpen: Intertaal, 2008. - 628 p. - ISBN 978-90-5451-6989
Vindplaats: lg 1 nede

Thematische woordenschat Nederlands voor anderstaligen is eentalig en bevat 25 thematische hoofdstukken. Aan bod komen bijvoorbeeld: persoonlijke gege-

vens, het menselijk lichaam, gezondheid, wonen, onderwijs, reizen, beeldende kunst, communicatie, politiek, natuur. Het boek bevat circa 6000 woorden die zijn onderverdeeld in een basis- en een vervolwoordenschat. Daarnaast zijn de 1000 zeer frequente basiswoorden die men zeker moet kennen duidelijk gemarkeerd. Elk woord wordt in eenvoudige bewoordingen omschreven in het Nederlands of uitgelegd aan de hand van een tekening. In informatiekaders staat extra informatie over taal en cultuur. Achter in het boek staat een uitgebreid register.

Woordpatience: Uit / Jacobs, Paul. Medal Games: [s.n.], 2008. - [s.p.]. - ISBN 978 90 8510 582 4: euro 10,00
Vindplaats: lg 3 uit

Een variant op Patiencespel, ditmaal niet met de alomgekende speelkaarten, maar met letterkaarten, in twee kleuren verdeeld: rood en zwart. De bedoeling is eenvoudig. Vorm woorden van minstens drie letters, afwisselend rood op zwart of zwart op rood, die je dan kunt afleggen.

1.2. Intercultureel onderwijs

De aankomst / Tan, Shaun. - Amsterdam: Querido, 2008. - veelv. gepag. - ISBN 9789045107226: euro 22,50
Doelgr.: 12 - 18 / volwassenen
Vindplaats: or 3.3.10 aank

Een prentenboek, zonder woorden. De Aankomst gaat over een universeel en tijdloos gegeven: een man verlaat zijn land en zoekt geluk in een nieuw land. Illustrator/kunstenaar Shaun Tan kiest in dit album voor een licht surrealistische aanpak. De auteur slaagt erin om het thema van migratie op een ongedwongen manier aan de lezer te brengen. Tans realistische mensfiguren contrasteren mooi met de cartooneske dierenfiguren en bijna iconische afbeeldingen van de stad. De Aankomst is een verhaal dat alle leeftijden kan aanspreken.

Alle kleuren van de regenboog / Fàbrega, Martha. - Mechelen: Bakermat uitgeverij, 2005. - 31 p. - (Laten we praten over...). - ISBN 978-0546-159-10: euro 10,95
Doelgr.: 4 - 7
Vindplaats: or 3.1.4 alle

Een regenboog heeft veel kleuren en elke kleur is anders. Wij, mensen, zijn een beetje zoals de regenboog omdat we allemaal uniek zijn. De vorm van onze ogen, de kleur van onze huid en zelfs onze favoriete gerechten kunnen verschillen. Maar de belangrijkste kenmerken zijn bij iedereen hetzelfde; we hebben allemaal gevoelens, gedachten, verwachtingen en dromen. We lachen als we gelukkig zijn,

we huilen als we droevig zijn. Als je alle mensen van heel de wereld verzamelt, dan zouden we een prachtige regenboog vormen. Dit prentenboek voor kleuters stimuleert communicatie over diversiteit en illustreert deze op kleurrijke wijze.

Healthy@school: Roken, een teer onderwerp / Stichting tegen Kanker. - Brussel: Stichting tegen Kanker, 2008. - Doelgr.: 12 - 18
URL: www.cancer.be
Vindplaats: or 3.3.3 heal

Met de educatieve cd-rom Healthy@school: Roken, een teer onderwerp biedt de Stichting tegen Kanker een instrument om op een originele en prikkelende manier met studenten bezig te zijn over roken en over hoe je er mee kan stoppen. Dankzij deze cd-rom kan iedereen die zich binnen de schoolomgeving wil inzetten voor de strijd tegen roken - leerkrachten, oudercomités, leerlingenraden of medewerkers van het CLB - meteen met deze cd-rom aan de slag. Het nieuwe aan dit instrument is de combinatie van veel informatie over zowel roken als stoppen met roken en de modulaire opbouw met praktisch bruikbare presentaties, clipjes en quizvragen, helemaal op maat van een les of een schoolactiviteit.

Jef en Lien: Prenten en schema's om met kinderen (8-12 jaar) te werken rond ruzie en conflict / Patfoort, Pat; Delmé, Andy. - Mechelen: Jeugd & Vrede vzw, 2008. - 46 p. - ISBN 97890546110090: euro 20,00
Doelgr.: 8 - 12
Vindplaats: or 3.2.7 jefe

Dit boek wil kinderen met aantrekkelijke prenten en eenvoudige schema's helpen aanleren hoe ze beter met elkaar kunnen omgaan, zodat er minder ruzies en pestrijen voorkomen en iedereen zich meer gewaardeerd voelt en 'goed in zijn/haar vel zit'. De inleiding geeft begeleidend commentaar om elk van de 18 stappen zo goed mogelijk samen te kunnen doorlopen. Een aanvullende set van drie posters toont de belangrijkste prenten en schema's.

Kippenvel op je huid en vlinders in je buik: Kinderuniversiteit beantwoordt de moeilijkste vragen over zintuigen en gevoelens / Vereecken, Kathleen. - Tielt: Lannoo, 2006. - 140 p. - (Kinderuniversiteit). - ISBN 9799020966183: euro 19,95
Doelgr.: 12 - 18
Vindplaats: or 3.3.6 kipp

Waarom krijg je water in je mond als je iets lekkers ruikt? Waarom huil je als je verdriet hebt? Waarom lusten mijn ouders witlof en ik niet? De auteur bundelde de interessantste, leukste en meest originele vragen over zintuigen en gevoelens. Zo ontdek je ook waarom knuffelen zo gezond is, hoe bijen zich gedragen als ze kou hebben en waarom we pijn voelen.

Kleuterparticipatie = ouderparticipatie. Goede praktijkvoorbeelden / Cel Onderwijs Turnhout; KHK Vorselaar; LOP Turnhout. Cel Onderwijs Turnhout: [s.n.], 2008. - 44 p.
URL: <http://www.turnhout.be/2006/index.php?pageid=0612&site=1>
Doelgr.: 3 - 5 /kleuterl. /ouders
Vindplaats: or 3.1.2 kleu

De Katholieke Hogeschool Kempen Vorselaar, de Cel Onderwijs van Turnhout en het LOP van Turnhout concluderen uit onderzoek in Turnhoutse scholen dat ouderparticipatie een belangrijke hefboom is om kleuterparticipatie te bevorderen. Ze maakten een inventaris van goede praktijkvoorbeelden die een inspiratie kunnen zijn voor scholen en kleuterleid(st)ers. De praktijkvoorbeelden zijn gegroepeerd in 5 verschillende thema's: communicatie en taal, zin van het kleuteronderwijs, betrokkenheid, ouders aansporen om te spelen met hun kinderen en tijdige/regelmatige aanwezigheid. Het opbouwen van een goede communicatie en een vertrouwensrelatie tussen de school en de ouders staat hierbij centraal.

Let's Talk. Praten met jongeren over seksualiteit, rolopvattingen en weerbaarheid [DVD+handleiding] / Rutgers Nisso Groep. - Utrecht: Rutgers Nissogroep, 2008. - 86 p.: euro 24,95
Doelgr.: 12 - 18 / beroepsond.
Vindplaats: or 3.3.7 lets

Het pakket "Let's talk" bestaat uit een dvd en een handleiding voor de leerkracht of begeleider. Het is geschikt voor jongeren van 12 tot 19 jaar. Op de dvd staan 29 fragmenten over het spanningsveld tussen seksualiteit, religie, cultuur, sociale omgeving, normen en waarden. Ze behandelen thema's als maagdelijkheid, partnerkeuze, homoseksualiteit en religie, veilig vrijen, soa's, zelfbeeld, rolpatronen enz...De filmfragmenten vormen telkens een inleiding op een klasgesprek. De handleiding biedt kijkvragen, verdiepingvragen en stellingen om met een klas of groep jongeren aan de slag te gaan rond de beeldfragmenten. Verder zijn er een aantal werkvormen opgenomen om discussie en debat rond de dvd-fragmenten te stimuleren.

Mijn Leefstyle [DVD+cd-rom] / Art.1, Schaatsbaan 51, 3013 AR Rotterdam, NL; Turboglad. - Rotterdam: Art1, 2008. - [s.p.]: euro 12,61
URL: <http://www.art1.nl>
Doelgr.: 10 - 14
Vindplaats: or 3.3.4 mijn

Dit lespakket vertrekt vanuit het rapnummer "Mijn Leefstyle" van de Nederlandse rapper Turboglad. Samen met Artikel 1 werkte Turboglad een lesbrieff uit voor jongeren van 10 tot 14 jaar. Door te reflecteren over de rap worden jongeren aangezet om stil te staan bij beeldvorming (onder andere via merkkladij), pesten, stereotie-

pen en vooroordelen. Aan het einde van de lesbrieff schrijven ze zelf een rap. Het pakket bestaat uit een dvd (met de videoclip van het nummer) en een cd-rom (met docentenhandleiding en werkbladen).

Mijn wereld: Levensverhalen van jonge vluchtelingen en Nederlandse kinderen in foto's, schilderijen en teksten / Dekkers, Ramon; Mellink, Riëtte, samenst. - Amsterdam: De Verbeelding, 2004. - 96 p. - ISBN 90-74159-69-9: euro 15,00
Doelgr.: 9 - 12
Vindplaats: or 3.2.8 mijn

'Mijn Wereld' is een project waarin kinderen in een asielzoekerscentrum en kinderen die daar in de buurt wonen, samen leren fotograferen en schilderen, om zo een eigen verhaal van hun wereld te maken. De resultaten: boeiende foto's die de kinderen (van 9 tot en met 12 jaar) maakten met wegwerpcamera's, kleurrijke schilderijen waarin ze elkaar en zichzelf portretteerden en treffende teksten over de eigen levensgeschiedenis, het heden en hun toekomstdromen. Het toont de unieke wereld van elk van de kinderen, maar ook hun universele verlangen naar vriendschap, vrede en een zinvolle toekomst.

Omgaan met agressie en vervelend gedrag / van den Muijsenberg, Henk. - Zaltbommel: Thema, 2008. - 27 p. - ISBN 978-90-5871-059-8: euro 15,00
Doelgr.: 16 - 18 / volw.
Vindplaats: or 3.3.8 omga

Deze waaier aan concrete tips is geschreven voor iedereen die weleens te maken heeft met vervelend en agressief gedrag en daarop vaardig, verstandig en met vertrouwen wil reageren. De publicatie reikt zowel informatie over het agressieproces als strategieën aan.

Pestkwartet / Pestweb, 3500 VM Utrecht, NL. - Utrecht: Pestweb, 2007. - [s.p.]: euro 15,95
Doelgr.: 10 - 13
URL: <http://www.pestweb.nl>
Vindplaats: or 3.2.7 pest

Het Pestkwartet gaat uit van de verschillende rollen bij pesten. De bekendste rollen zijn die van pester en gepeste. Minder bekend zijn de rollen die de omstanders innemen, met dit kwartet spel wordt ook hun rol belicht. Deze omstanders (de buitenstaander, de helper, de stille, de ouders, de vertrouwenspersoon) hebben zonder zich daarvan bewust te zijn ook invloed op het pesten. Het doel van het Pestkwartet is dus kinderen bewust maken van hun eigen rol bij het pesten. Juist door het ingrijpen van omstanders kan het pesten aangepakt worden. In het kwartet spel zijn alle rollen vertegenwoordigd, de bijbehorende lesbrieff voorziet een voorbereiding, een bijbehorend rollenspel en een nabespreking.

Praten met portretten: Hoe kinderen de taal van de kunst ontdekken / Beele, Siska; Claerhout, Griet; Cooijmans, Babette ... [et al.]. - Leuven: CEGO publishers, 2008. - 164 p. - ISBN 978 90 78765 35 6: euro 49,00

Doelgr.: 5 - 12

Vindplaats: or 3.2.3 prat

Een project voor jonge kinderen waarin portretkunst en taal centraal staan en een handboek voor leerkrachten die werken met kinderen die Nederlands als tweede taal hebben. Het pakket bevat 30 portretten en een reeks activiteitenfiches met doe-opdrachten. Die moeten kinderen en leerkrachten 'voeden' om in het museum én op school aan de slag te gaan rond kunst in het algemeen en rond portretten in het bijzonder. Portretten tonen mensen en vertellen over lichaam, afkomst, familie, persoonlijkheid, identiteit, gevoelens, kledij ..., een boeiend onderwerp en tegelijkertijd de drager van een ontzettend rijke woordenschat.

Prinses Arabella is jarig / Freeman, Mylo. - Wielsbeke: De Eenhoorn, 2006. - 14 p. - ISBN 978-90-5838-370-9: euro 13,50
Doelgr.: 3 - 5 / kleuterleid[st]ers
Vindplaats: or 3.1.5 prin

Prinses Arabella is jarig. Ze wil een heel bijzonder cadeau. En ze krijgt haar zin, of niet? Een vrolijk verjaardagsverhaal over een zwart prinsesje!

Prinses Arabella gaat naar school / Freeman, Mylo. - Wielsbeke: De Eenhoorn, 2008. - 14 p. - ISBN 978-90-5838-492-8: euro 13,95
Doelgr.: 3 - 5 / kleuterleid[st]ers
Vindplaats: or 3.1.5 prin

Prinses Arabella is blij: ze mag eindelijk naar school. Op school leert ze tellen, buigen en lintjes doorknippen. Op een dag mogen alle prinsesjes hun lievelingsdier meenemen naar school. Kun je raden welk dier Arabella meeneemt?

SNAP je HAPje: informatief spel met mes en vork en voorstellingsmodel van de voedingsdriehoek [spel] / [s.n.]. - Leuven: CIS, [s.a.]. - [s.p.].
Doelgr.: 8 - 18
Vindplaats: or 3.2.5 snap

Informatief spel met mes en vork en voorstellingsmodel van de voedingsdriehoek. Dit gezelschapsspel over gezonde voeding kan op drie niveaus worden gespeeld (kinderen, jongeren en volwassenen) en zorgt ervoor dat de voedingsdriehoek zich op een speelse manier in het geheugen van de spelers kan nestelen.

Vriend Ami: Een spel over vriendschap / In Petto, Jeugd Dienst Informatie en Preventie. - Antwerpen: Info Jeugd Nationaal, 2008. - [s.p.].
Doelgr.: 14 - 21 / jongerenwerking
Vindplaats: or 3.3.6 vrie

Het spel is gebaseerd op het concept van 'waarheid, durven of doen'. De doelstelling van dit spel is om: - het thema vriendschap op een informele manier te bespreken en hierover gedachten uit te wisselen, - bewust te worden van het eigen denken en handelen rond vriendschappen, - te leren hoe anderen denken over dit thema, en een hechtere band te creëren binnen de (vrienden)groep die het spel speelt. Jongeren kunnen het spel perfect zonder begeleiding spelen, gewoon met vrienden onder elkaar. Daarnaast kan het spel gebruikt worden door alle mensen die met jongeren werken (leerkrachten, opvoeders, jeugdconsulenten,...).

Wat je pest ben je zelf! Pest dvd = Een dvd over pesten in het onderwijs [DVD] / Stichting Nationaal Fonds het gehandicapte kind, Treilerdwarweg 91, 2583 DA Den Haag, NL. - Den Haag, Nederland: Stichting Nationaal Fonds het gehandicapte kind, 2008. - [s.p.]: euro 19,95
Doelgr.: 9 - 14
URL: <http://www.watjapestbenjenzelf.nl>
Vindplaats: or 3.2.7 watj

Tijdens een survival werkweek in de Ardennen praten jongeren met zichtbare en onzichtbare beperkingen met elkaar over pesten. We leren de hoofdrolspelers kennen en horen wat hun ervaringen zijn met pesten en wat ze eraan doen. We zien de deelnemers praten over digitaal pesten, in gesprek gaan met de pester, tips uitwisselen en intussen abseilen, tokkelen en rolstoelbergbeklimmen.

- Handleiding / 16 p.: euro 4,00
- Pestschrift basisonderwijs / werkboek, 15 p.: euro 3,50
- Pestschrift voortgezet onderwijs / werkboek, 15 p.: euro 4,00

Weet jij wat het is om anders te zijn? = Leer alles over kinderen met een aandoening, handicap of leerstoornis / Sabin, Ellen. - Huizen: Uitgeverij Pica, 2007. - 59 p. - ISBN 978-90-7767-121-4: euro 15,00
Doelgr.: 7 - 12
Vindplaats: or 3.2.4 weet

Dit doe-boek is speciaal geschreven voor kinderen die een klasgenoot, vriendje, broertje of zusje hebben met een handicap of leerstoornis. Op een speelse manier krijgt de jonge lezer begrip en respect voor kinderen die een beetje anders zijn, bijvoorbeeld

door "in hun schoenen" te gaan staan. De belangrijkste doelstellingen zijn acceptatie van en rekening houden met deze kinderen. Het boek is zeer geschikt voor klassikaal gebruik, maar kan ook individueel (samen met ouder/verzorger) worden gelezen.

Wim & Wil: Een project van De Dagen / De Dagen. De dagen: [s.n.], 2008. - 11 + 6 + 7 + 7 p.
URL: <http://www.wimenwil.be>
Doelgr.: 6 - 12
Vindplaats: or 3.2.3 wime

WIM en WIL zijn twee mannetjes onder één dak. Smaken verschillen, zeggen ze. Daarover willen ze graag met jou praten. En over kleuren, kunst en kijken. De leerkracht krijgt een aantal handvaten aangeboden om te filosoferen met kinderen over onze herkomst, schoonheid, anders-zijn, gevoelens enz.... Voor 1ste, 2de en 3de graad zijn er telkens een aantal boekentips met bijbehorende richtvragen en gespreksmethodieken.

WO-theek: Familiebanden / Peersmans, eindred, Harry; Van de Leur, Tina, eindred; Van Hees, Conny, eindred. - Antwerpen: De Boeck nv, 2008. - 81 p. - ISBN 9789045527925: euro 39,95
Doelgr.: 3 - 12
Vindplaats: or 3.2.5 WO-th

Het klassieke kerngezin is niet langer de meest voorkomende gezinsvorm in West-Europa. Onder de noemer 'gezin' vallen vandaag de meest uiteenlopende vormen van samenleven. De druk die op gezinnen wordt uitgeoefend is mee geëvolueerd. Vroeger kwam de druk vanuit politieke crisissituaties, oorlog en werk. Vandaag staan gezinnen onder druk van de hoge eisen die de steeds veranderende maatschappij hen oplegt. Dit alles kan zorgen voor een gevoel van onbehagen of voor spanningen binnen het gezin, dus ook op de kinderen. In deze WO-theek map worden een aantal zaken behandeld: het begrip gezin, broers en zussen hebben, scheiding en dood. De lesmap onderscheidt 3 verschillende leeftijdsgroepen: van 3 tot 5 jaar, van 5 tot 7 jaar en vanaf 8 jaar. Voor elke leeftijdsgroep worden de verschillende onderwerpen benaderd vanuit de invalshoeken natuur, leefwereld en techniek; muzische vorming; taal; waarnemen en bewegen en ten slotte sociaal-emotionele vorming.

1.3. Ander didactisch materiaal

1.3.1. Basis- en secundair onderwijs

7 principes voor een rijke leeromgeving / KPC-groep. - 's Hertogenbosch: KPC-groep, 2008. - [s.p.]: euro 22,40
Doelgr.: 12 - 18
Vindplaats: or 5.2.2 7pri

Dit pakket bestaat uit een poster, 10 werkboekjes en een set van 7 kaarten waarin 7 principes voor een rijke leeromgeving worden toegelicht. De 7 principes gaan over motivatie, uitdaging en concentratie in het leerproces. Meervoudige intelligentie is daarbij een sleutelbegrip. Er worden ook tips gegeven om met mindmapping aan de slag te gaan. Het pakket nodigt de leerkracht uit om samen met de leerlingen de mogelijkheden van goed onderwijs te verkennen.

Areyouwaterproof?: Een zee van mogelijkheden / [s.n.]. - [S.l.]: Are You Waterproof, 2008. - [s.p.].
Doelgr.: 12 - 15
URL: www.areyouwaterproof.be
Vindplaats: or 5.2.1 arey

'Areyouwaterproof?' is een vereniging van maritieme scholen en werkgevers. Zij ontwikkelden deze educatieve cd-rom 'Zee van Mogelijkheden' om jongeren met het maritieme leven kennis te laten maken. Aan de hand van een virtuele zeereis van Costa Rica naar Antwerpen krijg je een overzicht in de verschillende sectoren. Je leert via het logboek talrijke scheepstypes kennen en krijgt een inzicht van de taken en verantwoordelijkheden van de kapitein, de eerste en de tweede stuurman, de hoofdscheepswerktuigkundige, de matroos, de rivierloods en de binnenschipper. Doelgroep is de 3de graad basisonderwijs en 1ste graad secundair onderwijs.

Meer dan alleen witte schorten: Beroepen in de social profit / Vivo vzw. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - [s.p.].
Doelgr.: volwassenen / 12 - 18
URL: <http://www.vivosocialprofit.org/vivo.php?var=80>
Vindplaats: or 5.2.1 meer

Verzameling van beroepenfiches voor de social-profit met telkens een verwijzing naar de te volgen opleiding(en). Opleidingen in BSO, TSO, DBSO, Hoger onderwijs, universiteiten, volwassenenonderwijs en VDAB beroepsopleidingen. De fiches zijn ontwikkeld voor iedereen die iets meer wil weten over beroepen in de social profit. Bruikbaar in 1ste graad secundair onderwijs. De fiches zijn te downloaden van de website: www.vivosocialprofit.org/vivo.php?var=80.

Porto Seguro / Moyersoens, Frederic. - Brussel: ACW, 2008. - [s.p.]: euro 4,00
Doelgr.: 10 - 18
Vindplaats: or 5.1.3 port / or 5.2.3 port

Met dit spel ervaar je hoe iedereen met op een verschillende plaats op de maatschappelijke ladder geboren wordt en hoe dat bepalend kan zijn voor je levensloop. Je krijgt de kans je op te werken op die maatschappelijke ladder. Maar in een mum van tijd kan dat wat je opbouwt verloren gaan. Helpen je medespelers jou uit deze benarde situatie of ben je aangewezen op jezelf en de sociale zekerheid? Dit spel werd ontworpen door ACW en sensibiliseert de spelers over het nut en het belang van sociale zekerheid.

Studietrainer: Studeren kun je leren / Vandebroek, L. - Mechelen: Wolters Plantyn, 2003. - 42 p. - ISBN 90-309-7631-4: euro 4,95
Doelgr.: 12 - 14
Vindplaats: or 5.2.2 stud

De studietrainer is overzichtelijk opgesteld en richt zich in een eenvoudige taal rechtstreeks tot de leerling bij het begin van het secundair onderwijs. In principe kan elke leerling zelfstandig de studietrainer doornemen. Nochtans is de hulp van ouders en leerkrachten erg welkom. De studietrainer is als volgt opgebouwd: Motivering en werkgroeporganisatie van de leerling, Hulptechnieken bij het studeren, Begeleiding van de toetsperiode.
• Docentenmap / 44 p. - ISBN 90-309-8209-8: euro 8,25

Water Power / [s.n.]. - [S.l.]: Promotie Binnenvaart Vlaanderen, [s.a.]. -
Doelgr.: 10 - 14
Vindplaats: or 5.2.1 water

Alles over binnenscheepvaart vindt u terug op de cd-rom 'Water Power'. Duidelijke tekst en uitleg met woordverklaring, kaarten en tabellen, verduidelijkende animaties, foto's en videobeelden, scheepstypes en soorten waterwegen én een spel waarin de leerlingen op basis van opzoekwerk routes en ladingen kiezen. Een grondige blik door het oppervlak van shortsea en binnenvaart. Ontwikkeld voor de 3de graad basisonderwijs, maar ook bruikbaar in de 1ste graad secundair onderwijs.

1.3.2. Volwassenenonderwijs

Aandacht geven Bevestigen Communiceren: Een alfabet voor opvoeden / Valstar, Gerda. - Amsterdam: SWP, 2008. - 63 p. - ISBN 978-90-6665-903-2: euro 9,90
Vindplaats: pa 8.1.1 aand

Gerda Valstar schreef een serie columns over allerlei opvoedkundige situaties die zich voor kunnen doen in het dagelijkse reilen en zeilen binnen een gezin. In alfabetische volgorde worden een aantal thema's

belicht die je als ouder even aan het denken zetten of aansluiten op vragen die je hebt. De rode draad is gezond verstand en humor, die ook in de begeleidende cartoons tot uitdrukking komt.

Het ABC van baby tot kleuter: Editie 2008 / Kind & Gezin. - Brussel: Kind & Gezin, 2007. - 197 p.
Vindplaats: pa 8.1.1 abc

Het is een boek met praktische informatie en tips voor baby's, peuters en kleuters. Verschillende onderwerpen komen aan bod: opvoeding, verzorging, gezondheid, veiligheid, enz. Je krijgt het gratis bij de geboorte van je baby.

Begrijp je lichaam - deelnemersboekje deel 2: Skelet, spieren en zenuwstelsel / Drewes, Maria. - Woerden: NIGZ, 2003. - 24 p.: euro 1,30
Vindplaats: pa 8.9.1 begr

Dit boekje bevat uitleg over de werking van het menselijk lichaam in eenvoudig Nederlands, Turks en Arabisch, geïllustreerd met duidelijke afbeeldingen. In dit deel worden het skelet, de spieren en het zenuwstelsel behandeld. Dit is een deelnemersboekje bij de voorlichtingsmap van NIGZ 'Begrijp je lichaam' (niet in collectie).

Begrijp je lichaam - deelnemersboekje deel 1. Ademhaling, spijsvertering en bloedsomloop / Drewes, Maria. - Woerden: NIGZ, 2003. - 25 p.: euro 1,30
Vindplaats: pa 8.9.1 begr

Dit boekje bevat uitleg over de werking van het menselijk lichaam in eenvoudig Nederlands, Turks en Arabisch, geïllustreerd met duidelijke afbeeldingen. Volgende onderwerpen worden behandeld: ademhaling, spijsvertering en bloedsomloop. Dit is een deelnemersboekje bij de voorlichtingsmap van NIGZ 'Begrijp je lichaam' (niet in collectie).

Understand your body = Begrijp je lichaam / Drewes, Maria. - Woerden: NIGZ, 1997. - 75 p.: euro 1,30
Vindplaats: pa 8.9.1 begr

Dit boekje bevat uitleg over de werking van het menselijk lichaam in eenvoudig Engels en Nederlands, geïllustreerd met duidelijke afbeeldingen. Volgende onderwerpen worden behandeld: ademhaling, spijsvertering, bloedsomloop, skelet, spieren en zenuwstelsel. Dit is een deelnemersboekje bij de voorlichtingsmap van NIGZ 'Begrijp je lichaam' (niet in collectie).

Het beste voor uw kind: Adviezen over de eerste levensbehoeften in beeld en tekst / Z-org, afd. Jeugd. - [S.l.]: NIGZ, [s.a.]. - veelv. gepag. + 52 p.: euro 50,00
URL: www.ngiz.nl
Vindplaats: pa 8.1.1 best

Deze losbladige map bevat naast gedrukte informatie ook een handleiding, poster en CD-rom. Het geeft informatie over belangrijke zaken voor kinderen, ondermeer over hun eerste levensbehoeften. Thema's zijn uitgewerkt in een reeks van afbeeldingen, variërend in aantal. De hoeveelheid informatie is beperkt en past goed bij de praktijk van de consultatiebureaus. Doelgroep zijn ouders van niet-Nederlands herkomst die of onvoldoende Nederlands spreken of behoefte hebben aan visuele informatie én Nederlandse ouders die een extra ondersteuning kunnen gebruiken. Het beeldmateriaal is bedoeld als hulp bij de uitleg en nodigt ouders uit om vragen te stellen.

Bouw je ideale school / Ouders & Co. - Driebergen: Ouders & Co, [s.a.] - handleiding, 35 kaartjes (4 blanco):. euro 5,00
Vindplaats: pa 8.2.1 bouw

'Bouw je ideale school' is een gezelschapsspel dat de discussie op gang brengt over de (kwaliteits)kenmerken van een goede school. Aan de hand van een dergelijke discussie kunnen ouders, bestuurders en leerkrachten bezien hoe de eigen school kan worden verbeterd. Verder krijgen de deelnemers door het spel begrip voor de verschillende visies die mensen kunnen hebben op school en schoolorganisatie.

Contactdoos: Een spel vol spanning over contact tussen tieners en hun ouders / Vanlommel, Kristien; Engels, Tim. - Berchem: In Petto, 2004. - 21 p.: euro 55,00
Vindplaats: pa 8.1.1 cont

De Contactdoos wil bijdragen tot een beter contact tussen ouders en jongeren. Het spel zet jongeren en/of ouders aan om te na te denken en te communiceren over hun onderling contact. Daardoor krijgen ze een beter inzicht in en begrip voor elkaanders leefwereld, behoeften, verlangens, problemen en drijfveren. De thema's 'communicatie', 'opvoeding', 'relaties en seksualiteit', 'risicogedrag en genotmiddelengebruik', 'school' en 'vrije tijd' komen aan bod. Het spel kan worden gespeeld met of zonder volwassenen, liefst in grote groepen, bijvoorbeeld in de jeugdbeweging, een jeugdinstelling of een school. Of je kunt er met meerdere gezinnen voor rond de tafel gaan zitten.

Toolkit Families in beeld / [s.n.]. - Amsterdam: SWP Uitgeverij, 2007. - [s.p.]. - ISBN 978-90-6665-908-7: euro 39,90
Vindplaats: pa 8.1.1 fami

Als aanvulling op het boek 'Families in beeld' is in een Europees samenwerkingsverband een 'toolkit' ontwikkeld. Deze toolkit bevat een poster, een bordspel en een cd. De poster biedt een kleurrijk overzicht van diverse kinderen en hun families onder het motto 'Respect voor ieder kind, respect voor iedere familie' en kan in een

kindercentrum worden opgehangen. Het bordspel is bedoeld om beroepskrachten bekend te maken met en enthousiast te maken over het werken met 'Families in beeld'. De informatieve cd geeft uitgebreide achtergrondinformatie met divers beeldmateriaal over het werken met deze methodiek, gebaseerd op ervaringen in Frankrijk, Duitsland en Nederland.

Handboek gezondheids promotie: Evenwichtig eten en gezond bewegen / Vanhauwaert, Erika. - Leuven: Lannoo Campus, 2007. - 200 p. - ISBN 978-90-209-7329-7: euro 22,50
Vindplaats: pa 8.9.5 hand

Het nieuwe 'Handboek gezondheids promotie' gaat op zoek naar achterliggende oorzaken van ons gedrag op vlak van voeding en beweging én bekijkt ook de invloed van omgevingsfactoren. Hoe werkt de omgeving in op onze leefgewoonten? Spelen aanbod en beschikbaarheid een rol? Ruime aandacht krijgt de 'actieve voedingsdriehoek', een Vlaams voorlichtingsmodel rond evenwichtig eten en gezond bewegen. Online vindt u een werkboek met allerhande activiteiten.

Informatie voor nieuwkomers rond onderwijs: Information pour primo-arrivants sur l'enseignement [DVD] / [s.n.]. - Brussel: Foyer, 2008. - [s.p.]: euro 2,50
Vindplaats: pa 8.2.1 info

Deze pedagogische video over leerplicht in België is bestemd voor onthaalbureaus, alfabetiseringsklassen en verenigingen die werken met vrouwen. Maar ook voor wachtzalen van sociale diensten, OCMW's, Kind & Gezin en voor alle diensten die in contact komen met nieuwkomers. Deze video is gerealiseerd om ouders die nog niet zo lang in België zijn, beter te informeren over de rechten en plichten van hun kinderen inzake onderwijs. De fragmenten in deze video geven onder meer een antwoord op de volgende vragen: Hoe kan je je kind inschrijven, wat zijn de kosten, waarvoor kan je bij het CLB terecht, wat zijn onthaalklassen voor nieuwkomers, enz.

Medicijnen: Lesboek voor de kadercursus gezondheidsvoorlichting aan groepen allochtonen / Drewes, Maria; Vervoordeldonk, Janine. - Woerden: NIGZ, 2000. - 33 p.: euro 7,75
Vindplaats: pa 8.9.1 medi

Het lesboek is samengesteld voor voorlichters die gezondheidsvoorlichting gaan geven in hun eigen taal en vanuit hun eigen cultuur. Je kunt het lesboek op twee manieren gebruiken: om te leren hoe je medicijnvoorlichting geeft, of als voorbereiding op een voorlichting. Deze brochure bevat volgende onderdelen: toediening en werking van medicijnen, gebruiksvoorschriften voor medicijnen,

specifieke thema's (bv. medicijnen op reis) en tips bij het voorlichting geven over medicijnen. De brochure bevat bij elk onderwerp discussievragen en huiswerkvragen.

Met je talent op zak naar de basisschool: Portfolio als monitor voor talentontwikkeling: Handleiding en cd-rom met praktijkervaringen / Kleine Staarman, Caroline. - [S.l.]: IJsterk, 2008. - 23 p. - ISBN 978-90-810062-3-1: euro 5,00
URL: info@ijsterk.nl
Vindplaats: pa 8.1.1 metj

Het doel was een monitorinstrument ontwikkelen voor de doorlopende (talent) ontwikkeling van kinderen van 0 tot 8 jaar en het betrekken van hun ouders daarbij. Bij deze handleiding en cd-rom beperkt men zich tot de leeftijd van 0 tot 4 jaar en geeft men handvatten en suggesties voor het werken met portfolio's. Men geeft informatie over wat een portfolio is, welke ontwikkelingsaspecten volg je, hoe bouw je het op vanuit je alledaagse werk, hoe voer je het in, op welke wijze dragen ouders bij en wat is nodig om het actief te blijven gebruiken.

Moeders en zonen, boodschappen voor de toekomst: Educatieve handleiding / Heygele, Yvonne. - Rotterdam: COS Rijnmond & Midden Holland, 2006. - 46 p.: euro 25,00
Vindplaats: pa 8.2.1 moed

'Moeders en zonen' wil de ontwikkelingen en dynamiek binnen de islamitische gemeenschappen zichtbaar maken en de discussie aangaan over culturele verschillen én overeenkomsten. Een fototentoonstelling brengt moslimmoeders, hun gezinnen en de ontwikkelingen die zij doormaken helder in beeld. Aan de hand van thema's praten allochtone moeders met bezoekers over vroeger en nu. In deze map vindt u de brochure, die tien fragmenten bevat uit interviews met verschillende moeders en een selectie van foto's. Verder bevat deze map ook een educatieve handleiding voor gespreksbijeenkomsten. In de handleiding zijn modellen opgenomen voor een serie gespreksbijeenkomsten rond het thema 'boodschappen van vroeger en boodschappen van nu', voor themabijeenkomsten rond 'trouwen en partnerkeuze', 'sociale controle' en 'de invloed van de media' en voor een rondleiding bij de expositie.

Bronnenboek: Nederlands voor ouders / Huis van het Nederlands Brussel. - [S.l.]: [s.n.], [s.a.]. - [s.p.].
URL: <http://www.huisnederlandsbrussel.be/nl/pijler2-projecten-seo-tips.htm>
Vindplaats: pa 8.2.1 nede

Taallessen Nederlands voor ouders zijn, naast andere mogelijkheden die een school heeft, een manier om ouders dichter bij de school te betrekken. In deze

brochure vindt u: Welke lesactiviteiten zijn mogelijk? 20 tips om aan te knopen met de school; 10 ervaringen uit de praktijk.

Opgroeien met liefde: Handleiding voor het begeleiden van ouders bij de seksuele opvoeding [lesmap+cd-rom+dvd] / Projectgroep Rutgers Nisso Groep. - Utrecht: Rutgers Nissogroep, 2008. - 272 + 14 p.: euro 30,00
Vindplaats: pa 8.1.1 opgr

Handleiding voor professionals om ouders te ondersteunen bij de seksuele opvoeding van hun kinderen. Met de handleiding is een cursus te geven van meerdere bijeenkomsten voor (zowel autochtone als allochtone) ouders. Het is ook mogelijk om onderdelen in een eenmalige bijeenkomst of in individueel contact te behandelen. Onderwerpen zijn: de seksuele ontwikkeling van kinderen, omgaan met vragen van kinderen over seksualiteit, puberteit, het voorkomen van (tiener)zwangerschap, soa, seksueel grensoverschrijdend gedrag, internet en msn, loverboys en seksueel misbruik.

Psychosomatische klachten: Lesboek voor de kadercursus gezondheidsvoorlichting aan groepen migranten / Verhoeven, Polleke; Drewes, Maria; Van Haastrecht, Paulien. - Woerden: NIGZ, 1996. - 37 p.: euro 5,15
Vindplaats: pa 8.9.3 psyc

Dit lesboek is samengesteld voor voorlicht(st)ers die voorlichting gaan geven aan groepen migranten, vluchtelingen of asielzoekers in hun eigen taal. Het lesboek gaat in op wat psychosomatische klachten zijn, hoe men met deze klachten om kan gaan en wat belangrijk is in het contact met hulpverleners.

Seksualiteit: Lesboek voor de opleiding gezondheidsvoorlichting in eigen taal en cultuur / Verhoeven, Polleke; Baert, Tamara; Drewes, Maria. - Woerden: NIGZ, 2003. - 105 p.: euro 7,35
Vindplaats: pa 8.9.4 seks

Dit lesboek bevat basisinformatie over seksualiteit en tips om voorlichting te geven over dit thema aan migranten, vluchtelingen en asielzoekers. Het is samengesteld voor voorlicht(st)ers die gezondheidsvoorlichting gaan geven in hun eigen taal en vanuit de eigen cultuur. In dit lesboek wordt onder andere aandacht besteed aan de volgende onderwerpen: ontwikkeling van baby tot volwassene, anatomie van de geslachtsorganen, bevruchting en erfelijkheid, anticonceptie, seksualiteitsbeleving, onvruchtbaarheid.

Veilig internetgebruik / Vereniging voor Openbaar Onderwijs. - Almere: Vereniging voor Openbaar Onderwijs, [s.a.]. - [s.p.]: euro 9,50
URL: <http://www.besafeonline.org/>
Vindplaats: pa 8.1.1 veil

Doel van deze informatie is het gebruik en begrip van het Internet te vergemakkelijken voor ouders en verzorgers, en u in staat te stellen uw kind te adviseren wanneer het bijvoorbeeld e-mails naar vrienden wil versturen, op het Internet kaartjes voor een concert wil kopen of deel wil nemen aan chat rooms. Elk onderwerp is bedoeld als introductie tot een bepaald aspect van internetgebruik. Per onderwerp wordt u geïnformeerd over de positieve punten, maar ook wordt een aantal potentiële problemen aangekaart.

Voeding: Lesboek voor de kadercursus gezondheidsvoorlichting aan groepen allochtonen / Drewes, Maria; Vervoordeldonk, Janine. - Woerden: NIGZ, 1999. - 66 p.: euro 6,75
Vindplaats: pa 8.9.5 voed

Het lesboek is samengesteld voor voorlichters die gezondheidsvoorlichting gaan geven in hun eigen taal en vanuit hun eigen cultuur. Je kunt het lesboek op twee manieren gebruiken: om te leren hoe je voedingsvoorlichting geeft of als voorbereiding op een voorlichting. Naast algemene informatie over gezonde voeding bevat deze brochure onder meer hoofdstukken over gezonde voeding voor baby's, peuters, schoolkinderen, zwangere vrouwen, ouderen en voeding bij ziekte. Telkens met huiswerkvragen en discussievragen.

1.4. Mondiale vorming

Agastya drinkt de zee leeg en andere verhalen uit de grote wereldgodsdiensten [Informatief boek] / Idema, Erik. - Kapellen: Pelckmans, 2008. - 224 p.
Doelgr.: 9 - 12
Vindplaats :
docAtlas Antwerpen: A 02.02.072

In dit boek zijn verhalen uit de vijf grote wereldgodsdiensten naverteld voor kinderen vanaf 9 jaar. Door te lezen in dit boek ontdekken we dat alle grote godsdiensten een belangrijke overeenkomst hebben: ze geloven in de kracht van het verhaal.

Blik op - Internationale hulpverlening 2007 [DVD; Informatief boek] / Rode Kruis Vlaanderen. - Brussel: Rode Kruis Vlaanderen, 2008. - boek: 58 p., dvd: 29 min.
Vindplaats :
docAtlas Antwerpen: A 05.058

Met deze "Blik op internationale hulpverlening" wordt het werk van de Rode Kruis-medewerkers in het Zuiden toegelicht. Maar we worden ook geïnformeerd over een brede waaier aan actuele onderwerpen die verband houden met internationale hulpverlening. Zo lezen we meer over slachtoffers van landmijnen, waterproblematiek, klimaatwijzigingen, vluchtelingen en internationaal humanitair recht.

De aarde heeft het te warm... [Prentenboek] / Van Liempt, Katrien. - Leuven: Davidsfonds, 2008. - 32 p.
Doelgr.: 6 - 11
Vindplaats :
docAtlas Antwerpen: A 09.04.104

Dit weetjesboek laat kinderen kennismaken met het klimaatprobleem, hoe het onze planeet vandaag bedreigt en hoe we het met z'n allen kunnen aanpakken. Een speelse oproep om de aarde te redden. Wat is het broeikas-effect? Wat voor gevolgen heeft dit voor ons en onze planeet? Waarom verandert ons klimaat? Wat kunnen we doen om de aarde te helpen en het evenwicht in de natuur te herstellen?

Egypte (Caïro): Toerisme [Lesbrief] / Debonnet, Jan; Vandevoorde, Helga. - Brussel: Studio Globo, 2008. - 18p. + kalenderfoto. - (Wereldreis).
Doelgr.: 6 - 12
Vindplaats :
docAtlas Turnhout: T AFR/EGY.11 , T AFR/EGY.11a , T AFR/EGY.11b
docAtlas Antwerpen: A AFR/EGY.003 i , A AFR/EGY.003 j , A AFR/EGY.003 k

Wereldreis brengt de realiteit achter de foto's van de wereldkalender van 11.11.11. Een verhaal brengt de foto tot leven, het tijdschrift brengt ook informatie over het land en duiding bij het centrale thema. De rubriek 'heb je al gehoord' stelt elke maand een belangrijk figuur of een element uit de actualiteit voor. Per graad vind je praktische lessuggesties die te gebruiken zijn in verschillende vakken. Deze aflevering gaat over het leven in een grootstad als Caïro en over duurzaam toerisme.

Fifty Fifty voor Langar. Ontwikkeling op het spel [Handleiding; Spel] / Kleur Bekennen - Annoncer la Couleur. - Brussel: BTC, 2008. - speldoos.
Doelgr.: 16 - 18+
Vindplaats :
docAtlas Turnhout: T 08.41
docAtlas Antwerpen: A 01.058

Dit spel wil de leerlingen de realiteit, de complexiteit en de inzet van ontwikkelings-samenwerking laten ontdekken. Het spel

2. ACHTERGRONDLITERATUUR OVER ONDERWIJS EN DIDACTIEK

2.1. Algemeen

Instrumentontwikkeling Thuistaal in beeld: Rapportage Kansrijk Oost-Groningen 2004-2005 / Pulles, Maaik; Prenger, Joanneke; Stellingwerf, Berend. - Groningen: Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie, 2005. - 25 + 7 p.: euro 10,60
Vindplaats: dg 6 inst

Als hulpmiddel voor huisbezoek heeft het Etoc het instrument 'Thuistaal in beeld' ontwikkeld, dat gebruikt kan worden als leidraad bij de observaties die bij de leerlingen thuis gedaan kunnen worden. Ook kan het instrument gebruikt worden als inspiratie voor gespreksthema's in oudergesprekken. Uit een evaluatieonderzoek blijkt dat het instrument voorziet in een behoefte onder leerkrachten en een zeer nuttige aanvulling is op instrumenten die leerkrachten nu gebruiken. Wanneer leerkrachten 'Thuistaal in beeld' na afloop van een oudergesprek invullen, geeft dat een helder beeld van de thuistaalsituatie en kunnen interventies effectiever worden ingezet. De handleiding bij het instrument biedt suggesties voor interventies in de klas.

Opvoeding en opvoedingsondersteuning: Gezinnen van de toekomst / van Egten, Corine; Zeijl, Elke; de Hoog, Saskia... [et al.]. - Den Haag: E-Quality, 2008. - 137 p. - ISBN 978-90-73716-18-6: euro 27,20
Vindplaats: dg 6 opvo

In deze publicatie gaat men in op de opvoeding in de diverse gezinsvormen en op de behoefte aan en het gebruik van opvoedingsondersteuning. Belangrijke thema's zijn de beleving van de opvoeding, het voorkomen van opvoedingsproblemen en het zoeken naar hulp door ouders. Daarbij is vooral gekeken naar de situatie in enkele veel voorkomende gezinstypen: het 'standaardgezin', het eenoudergezin en het stiefgezin. Naast verschillen tussen deze gezinstypen worden verschillen beschreven op grond van kenmerken als etniciteit, opleidingsniveau en arbeidsparticipatie.

Ouders & Scholen, Scholen & Ouders: Vergroten van de samenwerking tussen allochtone ouders en basisscholen / van der Putte, Rénie; Hemmes, Warner. - Amsterdam: ACB, 2007. - 48 p. - ISBN 978-90-728-3214-6: euro 10,00
Vindplaats: dg 6 oude

In Ouders & scholen, scholen & ouders wordt beschreven hoe de wederzijdse betrokkenheid en participatie van allochtone

speelt zich af in een denkbeeldig land, Langar. Zowel op bestuurlijk al op menselijk vlak kampt het land met verschillende behoeften. Het hoofddoel van het spel bestaat er in zes verschillende projecten in het land te realiseren. Iedere groep is verantwoordelijk voor een project en tracht de meest geschikte partner, mensen en middelen te verzamelen. De groep vereenzelvigd zich met de lokale bevolking, met de overheid of met een lokale niet-gouvernementele organisatie.

Goede voeding, paswoord voor een goede start. Lesmap Unicef [Lesmap] / De Vos, Herlinda; Kasongo, Alao. - Brussel: Unicef, 2008. - 22 p.
Doelgr.: 10 - 14
Vindplaats :
docAtlas Antwerpen: A 03.06.028

Met deze lesmap kunnen leerkrachten en leerlingen aan de slag in de klas. De lesmap geeft eerst wat achtergrondinformatie over kinderrechten en de millenniumdoelen. Verder biedt het een reeks activiteitenfiches en werkbladen voor de leerlingen. Kinderen ontdekken wat ondervoeding precies is en leren hoe het voorkomen en opgelost kan worden. Ook wordt er aandacht besteed aan wat gezonde voeding is en staan de leerlingen stil bij hun eigen voedingspatroon.

Kookboek. Op een dag kom je elkaar tegen [kookboek] / BuSo Zonnebos. - 's Gravenwezel: BuSo Zonnebos, 2008. - 25 p.
Doelgr.: 12 - 18
Vindplaats :
docAtlas Turnhout: T 02.04.36
docAtlas Antwerpen: A 02.03.015

In het kader van haar jaarproject diversiteit 2007-2008, maakte BuSo Zonnebos een nieuw kookboekje. Het vorige dateerde van 12 jaar geleden. Maar ondertussen is het aantal landen van herkomst van de verschillende leerlingen sterk gegroeid. De leerlingen zijn nu meer vertrouwd met de nieuwe wereldkeuken. Naast informatie over het land, krijg je in dit boekje ook 2 recepten, soms in een ander kookboek gevonden, vaak uit de eerste hand vernomen.

Natuurspel [Spel] / Centrum Informatieve Spelen. - Leuven: C.I.S., 2006. - Handleiding, 48 groene kaarten, 48 rode kaarten, recto verso poster (A3) met de puzzels.
Doelgr.: 7 - 12
Vindplaats :
docAtlas Antwerpen: A 09.04.103

Dit spel wil kinderen de natuur in hun eigen omgeving laten beleven en ontdekken. Het bestaat uit 3 delen: een opdrachterspel, een kwartetspel en een puzzel. Tijdens de opdrachten komen de kinderen spelenderwijze meer te weten over de bomen en de dieren in het bos. Ze moeten al hun zintuigen gebruiken om het bos te leren kennen. In de speldoos zitten 2 versies: De rode versie is geschikt voor kinderen van 7 tot 9 jaar en voor kinderen met een licht mentale handicap. In deze versie toont de puzzel een groot bos vol planten, dieren en tal van voorwerpen. De spelers ontdekken wat in het bos thuishoort en wat niet. In de groene versie toont de puzzel het beeldverhaal van de appel, die onze aardbol voorstelt. Dankzij de puzzel ervaren de kinderen hoe schaars vruchtbare en bewoonbare aarde is. De groene versie is gericht naar kinderen van 10 tot 12 jaar. Totale duur van het spel: 3u (kan verdeeld worden over verschillende lestijden). In de handleiding zitten veel spelvarianten, zodat de spelbegeleider het spel kan afstemmen op de doelgroep.

Sunjata [CD; Prentenboek] / Embrechts, Pieter; Clement, Sabien. - Tiel: Lannoo, 2008. - 28 p., 2 cd's.
Doelgr.: 4 - 8
Vindplaats :
docAtlas Turnhout: T AFR/MAL.13
docAtlas Antwerpen: A AFR/MAL.008

Pieter Embrechts bewerkte het eeuwenoude heldenepos Sunjata tot een sprankelend luisterspel voor kinderen. De Jali (een Malinese verhalenverteller) vertelt ons het verhaal van Sunjata, zoon van Koning Keita, die de legendarische stichter van het koninkrijk Mali werd en de beroemdste vorst van het Afrikaanse continent. Met stemmen van Pieter Embrechts, Dimitri Leue, Warre Borgmans en muziek van Wawadadkwa.

Wereldcreaties [Informatief boek] / Glachant, Delphine. - Brussel: Casterman, 2008. - 94 p.
Doelgr.: 5 - 12
Vindplaats :
docAtlas Turnhout: T 02.02.40

Een inuit vangbeker, zorgenpoppetjes uit Zuid-Amerika, een targui uit de Sahara, een Chinees klokkenspel, een Turkse hanger,... De ideeën voor de creaties in dit boek zijn geïnspireerd op de culturen van de 6 continenten: speelgoed, decoratieve voorwerpen, muziekinstrumenten, enz. Er wordt vooral met recyclagemateriaal geknutseld.

ouders en basisscholen eruit ziet en eruit kan zien. Het geeft een aantal antwoorden en handreikingen op de vraag wat scholen en ouders kunnen doen om de samenwerking te verbeteren. In deel I worden de veel gebruikte begrippen 'ouderbetrokkenheid' en 'ouderparticipatie' besproken. Deel II is gewijd aan de succesfactoren en knelpunten bij het betrekken van allochtone ouders; het geeft concrete tips voor ouders, voor scholen en teamleden en voor het bestuur. Deel III geeft een uitgebreid overzicht van mogelijke activiteiten die in en om de school georganiseerd kunnen worden voor de ouders, het team en het bestuur, met als doel de samenwerking tussen alle partijen te verbeteren.

De oudercontactmedewerker: 'Spin in het web van de Voorschool' / van Beek, Marian. - Amsterdam: Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, 2008. - 12 p. Vindplaats: dg 6 oude

Een oudercontactmedewerker is een intermediair tussen de ouders en de leerkrachten. Ze - meestal wordt deze functie door vrouwen vervuld - bouwt een vertrouwensband op en leert zo de vragen en behoeften van ouders kennen. Haar kennis van de taal en cultuur van (individuele) ouders komt daarbij goed van pas. Ze maakt de toegang tot de school en de leerkrachten voor ouders makkelijker. Deze brochure geeft een beeld van de taken en functies die oudercontactmedewerkers vaak vervullen.

Participatie leerlingen en ouders: Instrument voor de analyse van de beginsituatie 2008: Teamversie / Leuven: Steunpunt GOK, 2008. - 32 p. Vindplaats: dg 6 part

Dit is de teamversie van het instrument voor de analyse van de beginsituatie 'Participatie van leerlingen en ouders'. Deze versie is bedoeld voor het hele team. Via de samenwerking kom je als team op meer en meer verschillende ideeën en worden prioriteiten, plan en acties breder gedragen. Je werkt meteen ook aan participatie van leerkrachten. Het instrument bevat twee coöperatieve opdrachten voor het schoolteam. Door middel van Opdracht 1 verken je samen je beginsituatie en bepaal je prioritaire werkpunten voor je eigen school. Opdracht 2 levert ideeën om aan die werkpunten tegemoet te komen.

Vaders over opvoedingsondersteuning: Samenvatting, conclusies en aanbevelingen van groepsgesprekken met vaders / Nienhuis, T.; Buysse, W.H. - Den Haag: Tympanon instituut, 2007. - [8 p.]. URL: <http://www.jso.nl/web/show/id=47496/contentid=1359> Vindplaats: dg 6 vade

Samenvatting, conclusies en aanbevelingen van groepsgesprekken met vaders. Doel is de ontwikkeling en implementatie van een methodiek specifiek gericht op opvoedingsondersteuning aan vaders.

Vaders, maak er werk van / Steunpunt Opvoedingsondersteuning Limburg. - Hasselt: Provincie Limburg, dep. Welzijn, 2007. - 22 p.: euro 0,00 Vindplaats: dg 6 vade

Deze brochure biedt tips om vaders actiever te betrekken bij school en opvoeding.

2.2. Regulier onderwijs

10 jaar jongerencoaching: Hoe de slaagkansen van leerlingen vergroten? / Nolens, David; Debruyne, Kathleen; De Vaal, David ... [et al.]. - Borgerhout: de Acht, 2008. - 47 p.: euro 10,00 URL: www.de8.be Vindplaats: ro 7 10ja

Jongerencoaching vermijdt en voorkomt dat jongeren in het onderwijs uitvallen door: werken aan een positieve houding, spijbelgedrag voorkomen, de ouderbetrokkenheid bij school en werk te stimuleren, werkervaring op te bouwen en de ondersteuning van de zorgstructuur binnen de scholen. Deze publicatie vertelt je hoe de methodiek jongerencoaching werkt. De Jongerencoaches, jongeren en doorverwijzers komen aan het woord over hun ervaringen en resultaten.

Als school niet voelt als thuis: Welbevinden van allochtone leerlingen / Lenaers, Steven. - Hasselt: Expertisecentrum Gelijke Onderwijskansen, 2008. - [s.p.]. - ISBN 9789089130150 URL: <http://www.uhasselt.be/sein/OnderzoeksThemas/expertisecentrum.asp> Vindplaats: ro 3 alss

De prestaties van allochtone jongeren op de Vlaamse scholen zijn problematisch. Wat betekent dit voor hun welbevinden? In welke mate voelen zij zich thuis op school? Wie wel en wie niet? Wat maakt het verschil? Het land van herkomst, de migratiegeschiedenis, de taal, de betrokkenheid van de ouders of de school zelf misschien? Op basis van gegevens van 7087 leerlingen uit 8 Limburgse scholen wordt in dit boek naar antwoorden gezocht.

Zicht op de brede school 2007-2008 / van der Grinten, Michiel, red.; Studulski, Frank, red.; Zuidam, Marco, red. - Amsterdam: SWP Uitgeverij, 2008. - 210 p. - ISBN 978-90-6665-987-2: euro 24,90 Vindplaats: ro 1 bred

Zicht op de brede school 2007-2008 biedt een rijk overzicht van verschillende onderwerpen die in de brede school spelen: leiderschap en visie, rol gemeente, brede school op het platteland, brede school in een achterstandswijk, brede school in het voortgezet onderwijs, relatie met kinderopvang, ruimte en bouwtechnische aspecten, sport en cultuur, kortom (bijna) alles wat de brede school raakt.

Net echt!: Competentiegericht taalonderwijs / de Boer, Riekelt. - Amersfoort: CPS, 2002. - 40 p. - ISBN 90-6508-491-6 Vindplaats: ro 6 comp

Deze brochure gaat in op de vraag wat competentiegericht leren in het onderwijs en dan met name het talenonderwijs kan betekenen. Na de inleiding over de betekenis van competentiegericht taalonderwijs, beschrijven de auteurs vijf aandachtspunten die van belang zijn binnen competentiegericht leren. Het gaat om de volgende punten: Doelsituatie; Onderwijssituatie; Mate van zelfstandigheid; Kennis-, vaardigheden- en attitude aspecten; Ontwikkelings- of groeicompetenties. Drie cases worden gepresenteerd. Elke case wordt aan de hand van deze vijf aandachtspunten uitgewerkt. De cases hebben betrekking op het mavo-onderwijs, vmbo en het bve.

En wat doen we met Nederlands?: Taalcompetenties Nederlands ontwikkelen in contextrijk onderwijs / Tordoir, Atty; Bootsma, Geppie; Hamel, Josje ... [et al.]. - [S.l.]: APS, 2008. - 39 p.: euro 15,00 Vindplaats: ro 6 enwa

Deze brochure is bedoeld voor scholen waar de leerlingen een deel van de tijd werken aan vakoverstijgende projecten of prestaties. Wat betekent dit voor het onderwijs Nederlands? Zijn aparte lessen Nederlands nog wel nodig? Zo ja, wat doe je dan in die lessen? En tijdens het werken aan die projecten? Wat kunnen de andere docenten doen? Hoe krijgen docenten zicht op de taalontwikkeling van elke leerling in dit soort onderwijs? En de leerlingen zelf? APS Taal&Vak heeft met drie vmbo-scholen samengewerkt om materialen en ideeën te ontwikkelen die een antwoord konden geven op deze vragen. In deze brochure schetst men het traject dat ze op elke school samen hebben afgelegd. Iconen in de tekst verwijzen daarbij naar tal van Word-documenten op de bijbehorende dvd, zoals overzichten van taaltaken, leerlijnen, draaiboeken voor workshops taal, hulpmateriaal voor teambijeenkomsten, etc. Daarnaast bevat de dvd enkele professionele filmopnames van coach- en lessituaties op de project-scholen.

Gelijke kansen op school: het kan!: Zestien sporen voor praktijk en beleid / Nicaise, Ides; Desmedt, Ella, red. - Mechelen: Plantyn, 2008. - 500 p. - ISBN 978-90-301-9259-6: euro 44,00
Vindplaats: ro 1 geli

Dit boek biedt een brede waaier van concrete strategieën, zowel in de klas als op school- en systeemniveau. Het inleidende hoofdstuk geeft een overzicht van sociale achterstellingsmechanismen in het onderwijs. Daarna zetten zestien thematische hoofdstukken elk één deelstrategie voor meer gelijkheid in de kijker. Ze behandelen vragen zoals: Welke randvoorwaarden moeten gecreëerd worden om de ongelijke beginsituatie te compenseren? Hoe kan de segregatie in het Belgische onderwijs worden tegen gegaan? Op welke manier kunnen de ouders en de medeleerlingen sterker betrokken worden in het proces? Welke pedagogische innovaties kunnen de prestatieklouf helpen verkleinen? Op welke manier kunnen meer kinderen zich goed voelen op school? Telkens zijn de analyses aangevuld met boeiende praktijkreportages. U vindt in dit praktische boek beleidsadviezen en inzichten in mechanismen van ongelijkheid en uitsluiting. Maar vooral veel nuttige tips en handvatten waarmee u aan de slag kunt.

Hoe de straat de school binnendringt: Overlastgevend gedrag van Marokkaans-Nederlandse jongeren en de invloed ervan op school / El Hadioui, Iliass. - Utrecht: APS, 2008. - 43 p.: euro 7,50
Vindplaats: ro 1 hoed

Veel scholen worstelen met het gegeven dat de 'straatcultuur' van groepen jongeren verhindert, dat het leren op school op een ordelijke en veilige manier kan plaatsvinden. Vooral bepaalde groepen Marokkaans-Nederlandse jongeren worden als overlastgevend gezien. Iliass El Hadioui leidt ons mee in de idee dat de achtergronden voor overlastgevend gedrag van Marokkaans-Nederlandse jongeren, ook op school, vooral gezocht moeten worden in de zichzelf producerende straatcultuur, waarin vele van deze jongeren leven. Zijn analyse biedt vele aanknopingspunten voor scholen om hun eigen mogelijkheden en grenzen te onderzoeken in het omgaan met deze straatcultuur.

Inclusief denken en handelen in het onderwijs / Bergkamp, Jos; van der Bruggen, Bas; Heerink, Ine ...[et al.]. - Antwerpen: Garant, 2005. - 86 p. - (Cahiers Speciale Onderwijszorg;12). - ISBN 978-90-441-1820-9: euro 10,90
Vindplaats: ro 1 incl

In de publicatie 'Inclusief denken en handelen in onderwijs' staan bijdragen van leraren die in het kader van hun Master-studie 'Special Educational Needs' de module 'Inclusief onderwijs' hebben gevolgd. Op basis van de theorie komen zij tot praktische aanmoedigingen voor

inclusief denken in de dagelijkse praktijk. In de bundel is ook een praktijkverslag opgenomen van een school waarin inclusief onderwijs wordt gerealiseerd. De publicatie lijkt zich in eerste instantie te richten op de mensen werkzaam in het onderwijs. Het boekje biedt echter ook voor ouders die zijn geïnteresseerd in de achtergronden en de praktijk van inclusief onderwijs, relevante informatie.

Inclusief onderwijs als innovatieproces: Analyse van de succesfactoren in 10 praktijkvoorbeelden / VLOR - Vlaamse onderwijsraad. - Leuven: Garant, 2000. - [s.p.]. - ISBN 90-5350-958-5: euro 13,90
Vindplaats: ro 1 incl

Dit boek gaat kritisch na hoe scholen concreet vormgeven aan inclusief onderwijs als onderwijsvernieuwing. Telkens wordt gekeken naar factoren als: wat voor school is dit; hoe denkt ze over inclusief onderwijs; hoe is het begonnen; wat waren de verwachtingen van tevoren; wat zijn de consequenties voor de klaspraktijk en het pedagogisch-didactisch handelen; hoe functioneert het signaleren, diagnosticeren en remediëren; hoe is het multidisciplinair overleg georganiseerd; op welke wijze wordt samengewerkt met het Centrum voor leerlingenbegeleiding, met ouders, ...; ontstaan er klasoverschrijdende initiatieven; waarop is het onderwijs van de school georiënteerd; welke slaagkansen geeft de school zichzelf; ...?

In-Com-Clusie: Inclusie door communicatieontwikkeling en -ondersteuning / van Balkom, Hans; Knoops, Jan, red. - Leuven: Acco, 2008. - 408 p. - ISBN 978-90-334-6866-7: euro 35,00
Vindplaats: ro 5 inco

In dit boek, dat teruggaat op het Belgisch-Nederlandse 'In-com-clusie'-project, bieden verschillende specialisten concrete voorbeelden voor het ondersteunen van kinderen en jongeren met een handicap bij integratie in en participatie aan de maatschappij. Een centrale rol is daarbij weggelegd voor taal, communicatie en geletterdheid. In een eerste deel vinden we stukken over de mogelijkheden van zogenoemde 'multisensorische ruimten' en 'snoezelen'. Een tweede luik gaat in op het KLINc-atelier, een ruimte voor het beleven en verwerven van communicatieve en talige vaardigheden, en op vroege geletterdheid van peuters en kleuters met zeer ernstige spraak- en taalmoelijkheden en verstandelijke beperkingen. Een derde deel bekijkt de ondersteuningsmogelijkheden in de buitenschoolse opvang van kinderen met een handicap uit kwetsbare gezinnen. Het boek sluit af met enkele interviews met ouders en begeleiders over de beschreven projecten. In-Com-Clusie is interessant voor groepsleiders, diagnostici en behandelaars in kinderdagcentra, woonzorggroepen, activiteitenbegeleiding, naschoolse opvang en voor leerkrachten in het speciaal of bijzonder onderwijs.

Schrijven in het basisonderwijs: Een inventarisatie van empirisch onderzoek in het perspectief van leerplanontwikkeling / Bonset, Helge; Hoogeveen, Mariëtte. - Enschede: Stichting Leerplanontwikkeling (SLO), 2007. - 87 p. - (Studies in leerplanontwikkeling). - ISBN 978-90-329-2292-4
URL: http://taalunieversum.org/onderwijs/onderzoek/slo_schrijven_in_het_basisonderwijs.pdf
Vindplaats: ro 8 inve

In deze publicatie doen de auteurs verslag van de resultaten van het onderzoek van één domein van het taalonderwijs: het schrijfonderwijs (het schrijven van teksten). Naast beknopte beschrijvingen die zicht geven op de vraagstellingen en conclusies van de onderzoeken, bevat de publicatie een nabeschuiving waarin het onderzoek geïnterpreteerd wordt vanuit het perspectief van leerplanontwikkeling. De auteurs gaan in op de vraag wat wel en niet bekend is over het leren schrijven op de basisschool, en wat het antwoord op deze vraag betekent voor leerplanontwikkelaars en voor andere betrokkenen bij schrijfonderwijs op de basisschool. Ze besluiten met aanbevelingen voor beleid en vervolgonderzoek.

JoPSi: Jongeren Procesgericht Screeningsinstrument / Steunpunt GOK. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - veelv. gepag.
URL: <http://www.steunpuntgok.be>
Vindplaats: ro 1 jops

JoPSi is een screeningsinstrument dat peilt bij jongeren en leerkrachten naar de leer- en leefomgeving op school. Op basis van deze resultaten gaan jongeren en leerkrachten in dialoog over de leer- en leefomgeving op school. Deze reflectie is een aanleiding tot acties voor de jongeren en het schoolteam. JoPSi biedt een kader. Elke school kan op een bepaald moment voor een welbepaalde (klas)groep - vanuit haar eigen cultuur en noden - keuzes maken. Het screeningsinstrument levert zowel informatie op individueel niveau, als op klas- en schoolniveau. Het geeft allerlei overzichten i.v.m. klasgroep, studierichtingen, jaargroepen. Aan de hand van de groepssynthese kunnen besprekingen met het leerkrachtenteam, en later tussen jongeren en het leerkrachtenteam, vaak heel wat suggesties voor bijsturing opleveren.

Meester Ben [DVD] / Janic, Vuc. - Hilversum: VPRO, 2008. - 54 min.
Vindplaats: ro 6 mees

Meester Ben is al 28 jaar werkzaam op basisschool 't Palet middenin de Haagse schilderswijk. De oude volkswijk is gedurende de jaren getransformeerd in een wijk waarin verschillende etnische groeperingen wonen. De samenstelling van de wijk vindt haar weerslag in het leerlingenbestand van 't Palet: het is inmiddels een zogenaamde zwarte school

geworden. Meester Ben is een bevlogen leraar die er alles aan doet om de kinderen de lesstof bij te brengen. Maar zijn betrokkenheid gaat verder. Hij wil ook weten hoe de thuissituatie van de kinderen is en met welke problemen ze worstelen. Voor hem is het belangrijk dat de school meer is dan alleen een plek waar je 'leert'. Het moet een plek zijn waar je jezelf kunt zijn en waar het veilig is.

Mijn meester is een homo / van Maaren, Peter. - Amsterdam: SWP, 2004. - 203 p. - ISBN 90-6665-583-6: euro 14,90
Vindplaats: ro 3 mijn

'Mijn meester is een homo' is het persoonlijke verslag van een homoseksuele leraar. Van Maaren beschrijft hoe hij tegen de verdrukking in voor zijn geaardheid uitkomt in klassen met moeilijke leerlingen. Zijn openheid en humor maken hem populair bij de leerlingen. Zijn collega's hebben vaak meer moeite met hem. Nieuwe problemen ontstaan als de samenstelling van de klas verandert en hij vooral moslims les moet geven. Ondanks adviezen om er niet meer voor uit te komen, blijft Van Maaren dit doen, aanvankelijk met succes, maar zijn niet aflatende inzet eist zijn tol. 'Mijn meester is een homo' is een in korte hoofdstukken vlot verteld verhaal over een actueel onderwerp dat een bron van inspiratie kan zijn voor anderen die in het onderwijs werkzaam zijn.

Onderdomping naar effectiever taalonderwijs / de Boer, Riekelt; Sol, Vimalizza; Richters, Judith. - Amersfoort: CPS, 2008. - 49 p.

URL: http://www.cps.nl/engine.php?Cmd=see&P_site=840&P_self=11000

Vindplaats: ro 6 onde

De laatste jaren duikt in het moderne vreemde talenonderwijs in Nederland steeds vaker de term 'onderdomping' op. Hiermee worden situaties bedoeld waarin een leerling gedurende langere tijd zeer intensief aan een vreemde taal wordt blootgesteld. Er wordt een situatie nagebootst die overeenkomt met een langdurig verblijf in het land van de doeltaal. Leerlingen en docenten communiceren nagenoeg volledig in de te leren taal. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat deze vorm van vreemdetalenonderwijs effectiever is dan traditioneel talenonderwijs. De belangrijkste aspecten uit deze onderzoeken worden in het theoretische gedeelte van deze brochure toegelicht. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de didactiek en de manier waarop de taal wordt aangeboden. Naast het theoretische deel bevat deze brochure praktische voorbeelden uit de onderbouw van het Vathorst College in Amersfoort. Deze zijn niet voorschrijvend bedoeld, maar kunnen worden aangepast aan de eigen schoolpraktijk.

Over de drempels met taal: De niveaus voor de taalvaardigheid: Onderdeel van de eindrapportage van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen / [s.n.]. - Enschede: Expertgroep doorlopende leerlijnen taal en rekenen, 2007. - 88 p.: euro 19,95
Vindplaats: ro 1 over

Op het gebied van taal heeft de Expertgroep niveaus geformuleerd die van leerlingen worden gevraagd bij de drempels in hun schoolopleiding. De niveaubeschrijvingen gelden voor de volgende onderdelen van het schoolvak Nederlands: mondelinge vaardigheid (gespreksvaardigheid, luisteren en spreekvaardigheid), leesvaardigheid (zakelijke, fictionele en literaire teksten) en schrijfvaardigheid, taalverzorging en taalbeschouwing.

Over de drempels met taal en rekenen: Hoofdrapport van de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen / [s.n.]. - Enschede: Expertgroep doorlopende leerlijnen taal en rekenen, 2008. - 107 p.: euro 29,95
Vindplaats: ro 1 over

Een van de meest prestigieuze rapporten van de laatste jaren. Het geeft aan wat de leerlingen moeten kennen en kunnen in het Nederlandse onderwijs voor rekenen en taal - vanaf de basisschool tot aan de hogeschool. In vier referentieniveaus wordt op iedere overgang tussen en binnen schooltypen concreet beschreven wat leerlingen aan kennis en vaardigheden moeten hebben.

Preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden: Instrument voor een analyse van de beginsituatie: Basisonderwijs / Steunpunt GOK. - Leuven: Steunpunt Gelijke Onderwijs Kansen, [s.a.]. - 40 p.
URL: www.steunpuntgok.be
Vindplaats: ro 1 prev

Het screeningsinstrument is bestemd om leerkrachten en schoolteams van het basisonderwijs - bij voorkeur met ondersteuning van een begeleider - een scherper zicht te helpen krijgen op hun praktijk. Daarbij wordt gefocust op het thema Preventie en remediëring van leer- en ontwikkelingsachterstanden uit het geïntegreerde ondersteuningsaanbod Gelijke Onderwijskansenbeleid. Op niveau van de leerlingen, de leerkrachten en de school wordt bevraagd in welke mate de doelstellingen in verband met het thema gerealiseerd zijn.

De relatie tussen mondeling taalaanbod en woordenschatverwerving van het Nederlands als tweede taal door 2,5-jarige allochone kleuters in Brussel / Verhelst, Machteld. - [S.l.]: [s.n.], 2002. - veelv. gepag.
Vindplaats: ro 2 rela

In dit onderzoek wordt nagegaan wanneer aanbod wel en wanneer niet tot woordenschatverwerving leidt. In het eerste deel wordt nagegaan wat de literatuur terzake vertelt over de relatie tussen taalaanbod en woordenschatverwerving, in zowel eerste- als tweede-taalverwerving. In het tweede deel wordt het onderzoek zelf beschreven. De conclusie bevat naast een samenvatting van het onderzoek, ook suggesties voor toekomstig onderzoek.

Spijbelkijkwijzer voor scholen in het secundair onderwijs / Spijbelteam. - Brussel: Ministerie van Onderwijs, 2008. - 30 p.

URL: www.ond.vlaanderen.be/leerplicht/kijkwijzer

Vindplaats: ro 1 spij

In deze brochure vind je een aantal vragen over het beleid rond spijbelen en afwezigheden op jouw school, aangevuld met bijkomende informatie en reflectievragen. Deze vragen kunnen dienen als leidraad om het spijbelbeleid van je eigen school kritisch te bekijken of om je op weg te helpen om zo een spijbelbeleid uit te bouwen. Tenslotte vind je er ook heel wat verwijzingen naar goede voorbeelden en andere info. Er is een spijbelkijkwijzer voor basisonderwijs en eentje voor secundair onderwijs. De inhoud ervan is grotendeels hetzelfde, maar soms zijn er toch specifieke accenten gelegd. In de eerste plaats is de spijbelkijkwijzer bedoeld voor scholen. Toch kan ze ook voor andere actoren een bruikbaar instrument zijn, bijvoorbeeld voor de CLB's, wanneer zij scholen willen ondersteunen in het uitbouwen van een spijbelbeleid, of voor studenten binnen de lerarenopleiding om hen te informeren over hun toekomstige rol in de aanpak van spijbelen en schoolverzuim op de scholen waar zij op korte of middellange termijn zullen terecht komen.

Spijbelkijkwijzer voor scholen in het basisonderwijs / Spijbelteam. - Brussel: Ministerie van Onderwijs, 2008. - 30 p.

URL: www.ond.vlaanderen.be/leerplicht/kijkwijzer

Vindplaats: ro 1 spij

In deze brochure vind je een aantal vragen over het beleid rond spijbelen en afwezigheden op jouw school, aangevuld met bijkomende informatie en reflectievragen. Deze vragen kunnen dienen als leidraad om het spijbelbeleid van je eigen school kritisch te bekijken of om je op weg te helpen om zo een spijbelbeleid uit te bouwen. Tenslotte vind je er ook heel wat verwijzingen naar goede voorbeelden en andere info. Er is een spijbelkijkwijzer voor basisonderwijs en eentje voor secundair onderwijs. De inhoud ervan is grotendeels hetzelfde, maar soms zijn er toch specifieke accenten gelegd. In de eerste plaats is de spijbelkijkwijzer bedoeld voor scholen. Toch kan ze ook voor andere actoren een bruikbaar instrument zijn, bijvoorbeeld

voor de CLB's, wanneer zij scholen willen ondersteunen in het uitbouwen van een spijbelbeleid, of voor studenten binnen de lerarenopleiding om hen te informeren over hun toekomstige rol in de aanpak van spijbelen en schoolverzuim op de scholen waar zij op korte of middellange termijn zullen terecht komen.

Taalbeleid op school: Instrument voor een analyse van de Beginsituatie: Basisonderwijs / Steunpunt GOK. - Leuven: Steunpunt Gelijke Onderwijs Kansen, 2008. - 34 p.
URL: www.steunpuntgok.be
Vindplaats: ro 2 taal

Met behulp van dit instrument kan een schoolteam het eigen handelen en denken m.b.t. taalvaardigheidsonderwijs en taalbeleid in kaart brengen. Het instrument is een inspiratiebron om te komen tot een synthese van de stand van zaken van taalvaardigheidsonderwijs en taalbeleid op de school. Het kan tevens een hulp zijn voor een concreet plan van doelstellingen en acties op het vlak van taalvaardigheidsonderwijs en taalbeleid dat het schoolteam wil realiseren.

Taalbeleid op school: Instrument voor een analyse van de Beginsituatie: Secundair Onderwijs / Steunpunt GOK. - Leuven: Steunpunt Gelijke Onderwijs Kansen, 2008. - 38 p.
URL: www.steunpuntgok.be
Vindplaats: ro 2 taal

Beschrijving: zie vorige titel.

Doorstroming en oriëntering: Instrument voor een analyse van de beginsituatie: Basisonderwijs / Steunpunt GOK. - Leuven: Steunpunt Gelijke Onderwijs Kansen, 2008. - 37 p.
Vindplaats: ro 2 taal

Met behulp van dit instrument kan een schoolteam het eigen handelen en denken m.b.t. de doorstroming en oriëntering van de leerlingen in kaart brengen. Het instrument is bedoeld als inspiratiebron. Het kan het team helpen om te komen tot twee concrete resultaten: een synthese van de stand van zaken op school en een concreet plan dat de school wil realiseren.

Doorstroming en oriëntering: Instrument voor een analyse van de beginsituatie: Secundair Onderwijs / Steunpunt GOK. - Leuven: Steunpunt Gelijke Onderwijs Kansen, 2008. - 37 p.
URL: http://www.steunpuntgok.be/downloads/screeningsinstrument_2008_doorstroming_oriëntering_secundair.pdf
Vindplaats: ro 2 taal

Beschrijving: zie vorige titel.

Taalniveau in het MBO / Heij, Karen; Haitjema, Tjeerd; Lam, Jo Fond. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 19p.
Vindplaats: ro 1 taal

In dit rapport wordt verslag gedaan van het niveau leesvaardigheid van startende MBO-leerlingen, onderzocht in het schooljaar 2007-2008, op basis van het taalbeschrijvingskader van het Common European Framework (CEF) of Reference.

Tutors maken het verschil: Tutoring- en begeleidingsinitiatieven in het Vlaamse onderwijs / De Backer, Liesje; Van Keer, Hilde. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2008. - 151 p. - ISBN 978-90-5130-616-3: euro 0,00
Vindplaats: ro 7 tuto

Inventaris van bestaande initiatieven, portretten en tips om een tutoringproject op te zetten, dat kinderen en jongeren van allochtone afkomst en/of kansarme leerlingen dezelfde slaagkansen en doorstromingsmogelijkheden geeft als hun leeftijdgenoten.

Twee vliegen in één klap: Hoe vakonderwijs effectiever wordt én bijdraagt aan taalontwikkeling / Heij, Karen. - Culemborg: Bureau ICE, 2008. - 40 p.: euro 9,95
Vindplaats: ro 6 twee

Met dit boekje laat men zien dat werken aan taal niet beperkt hoeft te blijven tot de lessen Nederlands. Met tamelijk eenvoudige middelen kan iedere docent vakonderwijs hand in hand laten gaan met taalverwerving. Zo kun je twee vliegen in één klap slaan: je maakt je vakonderwijs effectiever en je draagt bij aan de taalontwikkeling van je leerlingen.

Uncovering CLIL: Content and Language Integrated Learning in Bilingual and Multilingual Education / Mehisto, Peeter; Marsh, David; Frigols, María Jesús. - Oxford: Macmillan, 2008. - 238 p. - (Macmillan Books for Teachers). - ISBN 978-0-230-02719-0: euro 25,75
Vindplaats: ro 2 unco

Dit is een praktisch en informatief handboek voor leerkrachten over CLIL (Content and Language Integrated Learning), ook wel immersieonderwijs genoemd. CLIL verwijst naar de methode om een tweede taal te gebruiken in andere vakken dan de taalvakken. Het boek vertrekt bij het waarom van CLIL, maar gaat al snel over tot de vraag 'Hoe pak ik het aan?', met praktische ideeën en suggesties voor leerkrachten die met immersie werken.

Themanummer Mentorschap / [s.n.]. - Monnickendam: Stichting Vernieuwing, 2007. - 32 p. - (Vernieuwing: tijdschrift voor onderwijs en opvoeding; jg. 66, nr. 2 (april 2007)).
Vindplaats: ro 7 vern

In Nederland is er de laatste tijd veel te doen rond mentorschap. Mentoraatprojecten zitten duidelijk in de lift. Dit themanummer van het tijdschrift Vernieuwing bekijkt of het hier om een tijdelijke hype gaat, zoekt in op projecten, stelt het Kennispunt Mentoring voor en vraagt zich af of het een alternatief kan zijn voor professionele hulpverlening.

Vonk: Tijdschrift van de vereniging voor het onderwijs in het Nederlands: Themanummer. Taalgericht vakonderwijs / VON. - Edegem: VON, 2008. - [s.p.]: euro 39,50 (abon.)
URL: www.von.be
Vindplaats: ro 6 vonk

Vonk is het Vlaamse tijdschrift voor het onderwijs in het Nederlands. Het gaat in op alle aspecten van taalonderwijs: didactiek, vaardigheden, methodieken, projecten,... worden besproken in uitgebreide artikels. Dit nummer is gewijd aan taalgericht vakonderwijs, met als bijdragen: Taalbeleid, taalgericht vakonderwijs en de leraar Nederlands (Luc Wyns), De lat hoog voor vakonderwijs (Maaike Haijer), Taalgericht vakonderwijs in mijn lessen wiskunde (Els Sas), Biologie... waarom het eens niet anders aanpakken? (Dirk Verdonck).

Vorming van de basiscompetenties in de initiële lerarenopleiding voor het functioneren in een inclusieve setting via actieonderzoek / Sint-Niklaas: Katholieke Hogeschool Sint-Lieven, Campus Waas, [s.a.]. - [s.p.]: euro 10,00
Vindplaats: ro 6 vorm

Inclusief onderwijs streeft er naar dat de reguliere school een school kan worden voor alle kinderen. Dit heeft onmiddellijk consequenties voor de leerkracht van het gewoon onderwijs. Zij moet het namelijk waarmaken om les te geven aan al haar leerlingen, ook de leerling met speciale onderwijsnoden. Onderzoek heeft geleerd dat een aantal competenties van leraren extra aandacht krijgen. Dit resulteerde in vijf clusters van Basiscompetenties Inclusie. Op deze CD-rom is een ruime concretisering van de clusters terug te vinden aan de hand van getuigenissen, casus en beeldmateriaal.

Zwarte vlucht? Witte invasie?: De sociale relativiteit van het fenomeen concentratieschool / Mattelaer, Murielle. - [S.l.]: [s.n.], 2006. - 141 p.
URL: http://www.ethesis.net/concentratieschool/concentratieschool_inhoud.htm
Vindplaats: ro 1 zwar

Dit onderzoek vond plaats in een oorspronkelijk zwarte basisschool, die eind jaren 1990 met een grootschalige herprofilingsactie autochtone leerlingen trachtte aan te trekken. Bedoeling van het onderzoek, negen jaar na de herprofilering, was na te gaan hoe de betrokken actoren (leerkrachten, ouders, directie,..) de veranderde situatie waarin de school zich bevindt, percipiëren. Het eerste hoofdstuk behandelt de (onderwijs)positie van allochtonen. In het tweede hoofdstuk geeft een overzicht van de bestaande theorieën en denkkaders over etnische (de)segregatie in het onderwijs. In het derde hoofdstuk behandelt de auteur het beleidskader dat vanaf de jaren 1950 ontwikkeld is. In het vierde hoofdstuk gaat ze in op de methode die voor het onderzoek gehanteerd werd. Tenslotte worden in het vijfde hoofdstuk de onderzoeksresultaten weergegeven.

2.3. Volwassenenonderwijs

Café Combinne: Draaiboek bij het opstarten van Café Combinne, een intercultureel ontmoetings(taal)project van Arch'educ en Vormingplus Oost-Brabant / Petcu, Florinella; Pesic, Lies, red. - [S.l.]: [s.n.], [s.a.]. - 23 p. URL: www.cafecombinne.be Vindplaats: bl 3 café

Café Combinne is een intercultureel praatcafé waar Nederlands gesproken wordt. Nederlands- en anderstaligen schuiven er samen aan tafel om te babbelen over dagdagelijkse dingen: over werk, over hobby's, over kinderen, over familie, ... In dit draaiboek wordt de methodiek beschreven.

Fast Forward: 5 jaar theater voor anderstaligen / Schoenaerts, Peter. - Leuven: Fast Forward, 2007. - 22 p.: euro 0,00 Vindplaats: bl 3 fast

In de brochure 'Fast Forward: vijf jaar theater voor anderstaligen' vertellen de auteurs hoe de toneelgroep ontstaan is, en geeft men een overzicht van de producties en activiteiten van 2001 tot en met 2006.

In Marokko is geen eten voor poezen: Taalvorming met anderstalige volwassenen / Schilder, Cathelijin; van der Winden, Lisa. - Amsterdam: Stichting Taalvorming, 2007. - 47 p. - ISBN 978-90-812613-1-9: euro 13,00 Vindplaats: bl 2 inma

Een publicatie over het werken met anderstalige volwassenen met voorbeelden van de aanpak en met teksten van de moeders. Het gaat over leren in een betekenisvolle context, waarbij blijkt dat dit niet uitsluitend op het leren van de kinderen slaat. In het boek veel aandacht voor het werken met ouders op Amsterdamse

basisscholen. Hoe daag je cursisten uit tot het gebruiken van Nederlands? Hoe zorg je dat ieder op zijn eigen manier en tempo ruimte krijgt voor het verbeteren van haar Nederlands. Ook aandacht voor minder talige doelen van het werk met volwassenen zoals het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij de school, bij hun kind en bij de samenleving. Soms werkt men met dezelfde thema's als de school, zodat de ouders ook betrokken worden bij de lessen van hun kind. Of soms werkt men over opvoeden en kregen de ouders tips van elkaar.

Inventaris OLC-oefeningen voor de gemodulariseerde opleidingen alfa NT2 en ZA: Oefeningen beschikbaar in het OLC van Open School Antwerpen / Vandorpe, Joke; Van Mechelen, Luc. - Antwerpen: Karel de Grote-Hogeschool, 2007. - 59 p. + veelv. gepag. Vindplaats: bl 8 inve

De scriptie begint met een stukje theoretische achtergrond: wat is Open leren en wat is een Open Leercentrum? Hoe wordt dit concreet ingevuld in Open School Antwerpen? Hoe kan een OLC een meerwaarde bieden voor de cursisten? Wat is het wettelijk kader van een OLC? Daarna wordt beschreven hoe de inventaris tot stand gekomen is en worden aandachtspunten en suggesties voor volgende jaren gegeven.

Pratiques pédagogiques et alphabétisation et objectifs interculturels: Résultats d'une recherche-action menée à Lire et Ecrire et coordonnée par Anne Gillis / Gillis, Anne. - Charleroi: Lire et Ecrire en Wallonie asbl, 2004. - 96 p. - ISBN 2-9600369-3-X Vindplaats: bl 5 prat

Deze studie analyseert, op basis van indicatoren, de elementen van een interculturele dialoog in het alfabetiseringsonderwijs en kijkt in welke mate dit geïntegreerd is in de dagelijkse praktijk van de lesgevers bij Lire et Ecrire.

Des relais pour l'alpha: Guide pratique / Lire et Ecrire. - Brussel: Lire et Ecrire, 2007. - [14 p.]. URL: <http://communaute-francaise.lire-et-ecrire.be/content/view/99/84/> Vindplaats: bl 5 rela

Deze Franstalige gids wil mensen helpen die in hun dagelijkse praktijk in aanraking komen met laaggeletterden. Het is niet altijd eenvoudig om te weten te komen dat een persoon niet goed kan lezen of schrijven. Op de fiches in deze brochure vindt u antwoord op een aantal veelgestelde vragen zoals: Wat is de oorzaak van analfabetisme? Beantwoorden analfabeten aan één bepaald profiel? Waarom zegt zo iemand dat niet direct? Wat is alfabetisering?...

Theorie in de praktijk van het NT2-onderwijs: Een scriptieonderzoek naar de verwerking van theorieën over tweedetaalverwerving in het NT2-onderwijs / Kips, Lotte. - [S.l.]: [s.n.], 2006. - 120 p. Vindplaats: bl 2 theo

De auteur onderzoekt de vraag in hoeverre er theorieën en benaderingen uit het onderzoek naar tweedetaalverwerving worden gebruikt in het onderwijs Nederlands als tweede taal. Om deze vraag te kunnen onderzoeken en beantwoorden heeft zij een literatuurstudie verricht en gesprekken gevoerd met mensen die werkzaam zijn op allerlei niveaus binnen het vakgebied NT2.

3. ACHTERGRONDLITERATUUR OVER INTERCULTURALITEIT

3.1. Algemeen

Gekleurde verwachtingen: Trendanalyse ACB Kenniscentrum 2007-2010 / Butter, Ewoud. - Amsterdam: ACB Kenniscentrum voor emancipatie en participatie, 2007. - 48 p.: euro 8,95 Vindplaats: ge 01 gekl

ACB Kenniscentrum beschrijft in deze publicatie enkele trends in de discussie over integratie. Onderwerpen die aan de orde komen zijn: hoeveel respect dient de samenleving (specifieker de overheid of een instelling) te tonen voor de behoefte van mensen zichzelf te willen zijn, en wanneer kan de samenleving aanpassing eisen? Wanneer spreken we een allochtoon aan als individu en wanneer als lid van een groep? Is het zinvol Nederlandse feministes als Cisca Dresselhuys als voorbeeld te nemen voor de emancipatie van moslimvrouwen? Hoe voorkomen we processen als radicalisering en polarisatie? Wat voor rol kunnen migranten- en moskeeoorganisaties vervullen? Is het zinniger te spreken over participatie dan over integratie? En wat zijn dan de belangrijkste trends en discussies op het terrein van de participatie van allochtonen op de arbeidsmarkt en in het onderwijs?

De vrijblijvendheid voorbij: Sociale stijging in de praktijk / Studio RO. - Rotterdam: Kenniscentrum stedelijke vernieuwing, 2008. - 189 p. - ISBN 9789080996090: euro 24,95 Vindplaats: ge 01 vrijb

Er is aan projecten voor de wijk geen gebrek, maar zijn het wel de juiste? Welke projecten zijn echt effectief en kunnen we ook elders in het land met succes uitvoeren? Hoe kunnen we de stap maken van 'leuke' naar 'noodzakelijke' projecten in de stedelijke vernieuwing? In deze publicatie wordt een antwoord gezocht op deze vragen. In het boek zijn 12 projecten

opgenomen die bewoners de mogelijkheid bieden om in hun eigen wijk zelf stappen te nemen om de eigen situatie te verbeteren, oftewel te stijgen. Dat gebeurt langs vier routes: die van het wonen, het leren, het werken en de vrije tijd. Per project is gekeken naar de aantoonbare stijgingseffecten, direct en indirect. Deze zijn afgezet tegen de inspanningen en de investeringen. Ook is per project een overzicht opgenomen waar de projecten elders in Nederland worden toegepast.

Het land van Maas en Waal: Over diversiteit en sociaal-cultureel werk / De Vriendt, Johan, red. - Brussel: SoCius, Steunpunt voor Sociaal-Cultureel Werk, 2008. - 200 p. - (Wisselwerk; Cahier '08). Vindplaats: ge 01 wiss

Dit themanummer van het tijdschrift *Wisselwerk* bevat drie delen. In het eerste deel 'Inzichten en handvatten' brengen we vier artikelen die sociaal-culturele werkers inzicht moeten bieden in het thema van dit Cahier. Het tweede deel 'Een waaier van praktijken' kan inspirerend werken. Tientallen sociaal-culturele werkers en vormingswerksters werken reeds jaren aan een diverse, multiculturele samenleving en ontwikkelden daartoe krachtige 'tools'. Hun verhalen kunnen een inspiratiebron vormen voor het concrete dagelijkse werk. Het laatste luik van het Cahier behandelt het beleid inzake etnisch-culturele diversiteit. Bart Caron, voormalige kabinetschef van minister van cultuur Bert Anciaux, werd gevraagd om het ontstaan van het overheidsbeleid inzake diversiteit te schetsen. We vroegen ook een repliek aan Fouad Gandoul, voormalig educatief medewerker van het Internationaal Comité en huidig voorzitter van ACW Genk. Beide kweten zich voortreffelijk van hun opdracht maar wie ze kent, weet dat ze het daarbij niet laten. Ze nemen ook stelling in en lokken daarmee discussie uit. Saar Roosen en Luciano Corsini van AIF dienden hen van repliek.

3.2. Cultuur

Skin: A natural history / Jablonski, Nina. - Berkeley: University of California Press, 2006. - 266 p.: euro 14,20 Vindplaats: ge 02.1 skin

In dit handboek gaat de auteur in op de verschillende aspecten en verschijningsvormen van onze huid. Het eerste hoofdstuk werpt een blik op structuur en functies van de huid, waarna ingegaan wordt op de evolutie in de afgelopen driehonderd miljoen jaar. In de volgende hoofdstukken gaat de auteur in op de menselijke obsessie om de veroudering van de huid tegen te gaan en komt de huid als middel tot zelf-expressie aan bod: gebruik van cosmetica, bodypaint, tatoeages, verwondingen....

De buurman, z'n ex & de eigenaar van de waterrette: Beelden uit de Indische buurt, Amsterdam / Tromp, Maarten, fotograaf. - Amsterdam: Veenman, 2008. - 139 p. - ISBN 97890-8690-181-4: euro 25,00 Vindplaats: ge 02.4 buur

Maarten Tromp is professioneel fotograaf. De afgelopen tweeënehalf jaar fotografeerde hij in de Indische buurt in Amsterdam. De foto's werden gebundeld in dit fotoboek, waarmee hij reflecteert op de huidige, vaak tendentieuze, beeldvorming. Verschillende sferen en emoties volgen elkaar op. Dag en nacht wisselen elkaar af. Het resultaat is niet alleen een krachtig sociaal, maar ook persoonlijk document.

Handboek Samenlevingsopbouw in Vlaanderen / Desmet, André; Baert, Herman; Verbeke, Luc [et al.], red. - Brugge: Die Keure, 2008. - 711 p. - ISBN 978-90-4860-018-2: euro 65,00 Vindplaats: ge 02.4 hand

Derde gewijzigde editie van het Handboek Samenlevingsopbouw. Ook deze editie focust op het brede en zeer diverse terrein van initiatieven die op het lokale vlak burgers in beweging brengen. Het handboek verduidelijkt de theorie van de samenlevingsopbouw, biedt analyses van maatschappelijke ontwikkelingen en ermee samenhangende sociale problemen, en illustreert hoe de samenlevingsopbouw op die problemen inspeelt. Kritische vragen over de bijdrage en maatschappelijke betekenis van dit werk worden niet uit de weg gegaan. Veertig auteurs, zowel academici als professionals, leverden samen een 35-tal artikelen voor deze reader.

Handhavers van de vrede of heroveraars? / Kleijer-Kool, Lianne. - Den Haag: Boom Juridische Uitgevers, 2008. - 138 p. - ISBN 978-90-5454-855-3: euro 30,14 Vindplaats: ge 02.4 hand

Hoe bewaart de politie de vrede in het hart van de multiculturele samenleving, en in het bijzonder in de oude stadswijken? Op verzoek van FORUM is onderzoek verricht naar politiestijlen in (achterstands) wijken. De resultaten van dit uitgebreide en intensieve onderzoek zijn gepubliceerd in deze bundel. De politie blijkt, samen met bewoners en andere instanties, talloze innovatieve oplossingen te hebben gevonden voor sociale conflicten.

De kleine zebra en zijn strepen / Pinxten, Rik; Blancquaert, Lieve, foto's; Van der Veken, Jan, ill. - Antwerpen: Houtekiet, 2008. - 62 p. - ISBN 978-90-8924-022-4: euro 9,95 Vindplaats: ge 02.4 klei

In dit boek gaat Rik Pinxten - hoogleraar antropologie aan de universiteit van Gent en voorzitter van het Vlaamse Humanistisch Verbond - dieper in op enkele problemen die eigen zijn aan onze multiculturele en snel veranderende gegloba-

liseerde samenleving. Uitgangspunt is het zebra-model dat de auteur al ontwikkelde in 'De strepen van de zebra' (2007). Dit model stelt dat de mensheid divers is in haar eigenheid. Die diversiteit is echter geen bedreiging maar een sterkte, die wel duidelijke afspraken vereist. Bovendien moeten we ook oplossingen zoeken voor problemen als armoede, overbevolking en vervuiling. Daarom beschrijft Pinxten in dit boek vier grote uitdagingen: anders leven, anders wonen, anders eten en anders rijden. Ieder hoofdstuk begint met een tekst van Pinxten zelf, die wordt vervolgd door een ervaringsverslag van iemand die de zaken anders probeert aan te pakken.

Moord in Amsterdam: De moord op Theo van Gogh en de grenzen van de tolerantie / Buruma, Ian. - [S.l.]: Amstel Uitgevers BV, 2008. - 224 p. - ISBN 978-90-467-0180-5: euro 10,00 Vindplaats: ge 02.4 moor

Schrijver en sinoloog Ian Buruma, ruim dertig jaar geleden vertrokken uit Nederland, keert terug en probeert te achterhalen wat er gebeurd is in zijn vroegere vaderland, dat twee schokkende moorden in een kleine drie jaar heeft beleefd. De moord op columnist en cineast Theo van Gogh door Mohammed B. deed Nederland in een identiteitscrisis belanden. De uitgesproken en provocerende uitlatingen van Van Gogh hadden hem het leven gekost, terwijl het vóór 2 november 2004 ondenkbaar was geweest dat in ruimdenkend Nederland iemand de ultieme prijs voor zijn mening zou moeten betalen. Het motief van Mohammed B., die doodde in naam van de islam, legde een religieus conservatisme bloot dat haaks leek te staan op onze tolerante, progressieve cultuur. Buruma richt een introspectieve blik op zijn geboorteland en probeert de crisis te doorgronden. Naast een geschiedenis van tolerantie jegens minderheden blijken ook minder positieve karaktertrekken tot de volksaard te behoren.

Nieuwkomersvrouwen van Roma-origine in België: Een explorerend onderzoek / Deckers, Lieselotte. - Leuven: KUL, 2005. - 145 p. Vindplaats: <http://www.fondspascaldecroos.org/uploads/documentenbank/572aa92bd78d720dab879082e4a7aa6f.pdf>

Deze scriptie bevat de resultaten van een explorerend onderzoek naar Roma nieuwkomersvrouwen in België. In deze studie wordt aan nieuwkomersvrouwen van Roma origine de mogelijkheid gegeven zelf te verhalen over migratieverleden en -motieven, de beleving van de asielprocedure, de eerste indrukken van de Belgische samenleving en de sociale netwerken (zowel van pre- als van postmigratoire aard). Uit het onderzoek blijkt dat de zelfredzaamheid en het daaruit voortvloeiende algemene welzijn van deze vrouwen zeker niet onderschat mag worden.

Het vacuüm van de kosmopoliet: Stemmen over vermenging / Lotens, Walter. - Kapellen: Pelckmans, 2008. - 228 p. - ISBN 978-90-289-4233-2: euro 19,50
Vindplaats: ge 02.4 vacu

Onze steden worden steeds meer kosmopolitische smeltkroezers. Dit boek laat een aantal betrokkenen aan het woord over die vermenging. In het eerste deel vertellen een aantal migranten hun verhaal. In het tweede deel verplaatst de auteur zich naar Suriname en Curaçao. Hij ontmoet er o.a. Alida Neslo en filmregisseur Pim de la Parra. Zij geven aan het Antwerpse plaatje een Caraïbische dimensie. In een derde deel reageren Jan Vranken, Ludo Abicht, Jef Crab, Rik Pinxten, Ronald Commers en Eric Corijn op die levensverhalen.

Wij zijn allen Nederlanders: over de onrust in de samenleving / Yerden, Ibrahim; Hallich, B.; van Koutrik, Hans. - Apeldoorn: Het Spinhuis, 2008. - 85 p. - ISBN 978-90-5589-300-3: euro 15,00
Vindplaats: ge 02.4 wijz

Dit boek brengt in kaart hoe de samenleving er vanuit het perspectief van groepen van Turkse, Marokkaanse en autochtone herkomst uitziet en hoe die beleefd wordt. Het gaat om zowel het beeld van zichzelf als die van de andere groepen, en over de gevoelde gevolgen daarvan voor hun leven en de samenleving. Dit levert materiaal op dat zelden zo bij elkaar gebracht is. Het geeft een beeld van hoe elk van de groepen zijn omgeving beleefd en van de verscheidenheid binnen die groepen. Maar het beeld dat uit deze publicatie als geheel oprijst, is weinig rooskleurig. De beeldvorming van groepen over elkaar is ongenueanceerd en de duurzame contacten beperkt. Er is dus werk aan de winkel. De voegen van het gebouw van de samenleving hebben duidelijk meer bindend cement nodig om stevig te zijn en te blijven. En dat kan alleen met de medewerking van alle betrokkenen gebeuren.

3.3. Jeugd

Allochtone jongeren 2007: Veelkleurig en veelzijdig / Sikkema, Paul. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 13 p.
Vindplaats: ge 05.1 allo

Het Nederlandse onderzoeksbureau Qrius ondervroeg 367 allochtone jongeren van 15 t/m 25 jaar met een Turkse, Marokkaanse, Surinaamse of Antilliaanse achtergrond. In deze zeer beknopte samenvatting komen de belangrijkste resultaten aan bod. De behandelde thema's zijn: gezinssituatie; school, werk en inkomen; vrije tijd; media; geloof, leven en maatschappij; persoonlijke ontwikkeling.

Jongens huilen niet: Seksueel geweld tegen allochtone jongens / Kooistra, Oebele. - Amsterdam: Amsterdams Centrum Buitenlanders, 2006. - 16 p.
URL: http://www.acbkenniscentrum.nl/publicaties/Onderwijs_en_jongeren
Vindplaats: ge 05.1 jong

Deze notitie gaat onder andere in op de aard en omvang van seksueel geweld tegen allochtone jongens, het achterblijven van aangifte ervan en het fenomeen van jongensprostitutie en de oververtegenwoordiging van Marokkaanse jongens daarbinnen.

Kinderen in armoede: Status quaestio-nis van het wetenschappelijk onderzoek in België / Steenssens, Katrien; Aguilar, Luisa Maria; Demeyer, Barbara ...[et al.]. - [S.l.]: IGOA, 2008. - 129p.
URL: http://www.hiva.be/publicatie_detail.php?id=3091&option=detail
Vindplaats: ge 05.1 kind

Dit rapport biedt een synthese van het onderzoek dat in België in de voorbije jaren verricht is over de risicosituatie van kinderen die in armoede leven. Naast onderzoek waarin globale cijfergegevens en/of de impact van beleidsinterventies aan bod komen, kristalliseerde het verzamelde materiaal zich in de thema's school en onderwijs, gezinnen als opvoedings- en ontwikkelingscontext, en gezondheid. In een laatste hoofdstuk worden de onderzoeken rond specifieke aandachtsthema's en -groepen bijeengebracht, zoals gezinnen met kinderen met een handicap of kinderen zonder papieren. Op het einde van elk hoofdstuk worden de aanbevelingen voor beleid en verder onderzoek uit de geïnventariseerde studies vermeld, alsook het lopend en gepland onderzoek.

De tweede generatie: Last of kansen voor de stad? / Crul, Maurice; Pasztor, Adel; Lelie, Frans. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 35p.
URL: http://www.nicis.nl/kenniscentrum/binaries/kiem/bulk/onderzoek/2008/de_tweede_generatie_last_of_kapitaal_voor_de_stad.pdf
Vindplaats: ge 05.1 twee

Resultaten van een grootschalig onderzoek naar de positie van tweede generatie jongeren in Nederland. Dit onderzoek maakt deel uit van het TIES-project, een internationaal vergelijkend onderzoeksprogramma (2003-2009). Bij de tweede generatie Turken en Marokkanen wordt de eerste elite zichtbaar. Een kwart van deze jongeren is hoogopgeleid en maatschappelijk succesvol. Anderzijds is er een even zo grote groep die op school duidelijk achterblijft en geen startkwalificatie haalt. Hun maatschappelijke positie is zeer zwak. Er werden in totaal duizend jongeren uit de tweede generatie in de leeftijd van 18 tot 35 jaar geïnterviewd en vijfhonderd jongeren van een autochtone vergelijkingsgroep. De meest opvallende uitkomst is de tweedeling binnen de tweede generatie van

hoogopgeleiden en risicjongeren.

Werken met risicjongeren: Handboek voor sociale professionals / Rovers, Ben, Red.; Kooijmans, Maike, Red. - 's-Hertogenbosch: Expertisecentrum Veiligheid Avans Hogeschool, 2008. - 178 p. - ISBN 978-90-79320-02-8: euro 41,82
Vindplaats: ge 05.4 werk

Dit boek beoogt handvaten te bieden aan sociale professionals die met risicjongeren werken. Vragen die aan bod komen zijn ondermeer: Wat zijn effectieve interventies? Hoe zorg ik voor mijn eigen veiligheid? En hoe bepaal ik mijn houding tegenover grensoverschrijdend gedrag van jongeren? Het laatste hoofdstuk bevat een overzicht van interessante boeken, tijdschriften, organisaties en websites in relatie tot werken met risicjongeren.

3.4. Hulpverlening

Sociaal werk in Vlaanderen en Nederland: een begrippenkader / De Bie, Maria; van Ewijk, Hans, samenst. en red. - Mechelen: Kluwer, 2008. - 219 p. - ISBN 978-90-4651-875-5: euro 39,50
Vindplaats: ge 06.1 soci

Het 'begrippenkader' kwam tot stand op initiatief van de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. De publicatie verduidelijkt basisbegrippen en vergelijkt de Vlaamse en Nederlandse beleidsstructuren. Het boek opent met een algemene inleiding, waarin actuele ontwikkelingen in het sociaal werk in Vlaanderen en Nederland geschetst worden tegen een historische en maatschappelijke achtergrond. Deel 2 is een toelichting bij de belangrijkste werkvelden binnen het sociaal werk: jeugdzorg en jeugdwerk, gezin en opvoedingsondersteuning, maatschappelijke dienstverlening, langdurige zorg, vorming en educatie, samenlevingsopbouw en buurtwerk.

Stel je voor het is je eigen zus, of broer: Rapportage quickscan homoseksualiteit bespreekbaar maken in etnische kring / Kooistra, Oebele; Dekker, Eline. - Amsterdam: Radar, 2006. - 28 p.
URL: <http://www.forum.nl/masterplan-homoseksualiteit/>
Vindplaats: ge 06.2 stel

Een onderzoek naar het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in etnische gemeenschappen. De centrale onderzoeksvragen zijn als volgt geformuleerd: Welke activiteiten worden er binnen etnische gemeenschappen ondernomen om homoseksualiteit bespreekbaar te maken? Hoe oordeelt men over de resultaten van deze activiteiten? Welke plannen, wensen en ondersteuningsbehoeftes bestaan er onder betrokkenen om in de toekomst dit onderwerp bespreekbaar te maken?

3.5. Vrouwen

Dolle Amina's: Feminisme in de Arabische wereld / Bendadi, Samira. - Antwerpen: Meulenhoff/Manteau, 2008. - 269 p. - ISBN 978-90-8542-107-8: euro 19,95
Vindplaats: ge 07.1 doll

'De moslimvrouw wordt onderdrukt. De oorzaak ervan ligt in de islam. Bevrijd de vrouw van de islam en alles wordt opgelost.' Dit is de teneur van het debat over de situatie van de moslima, of ze nu in Brussel woont, in Parijs of in Kandahar. Wat we helemaal niet te weten komen is hoe men in de moslimwereld omgaat met kwesties die in het Westen zoveel stof doen opwaaien. Bestaat er feminisme in de Arabische wereld? Hoe denkt men in Arabische landen zoals Marokko en Egypte over de situatie van de vrouw? Welke invloed oefenen die Arabische opinies op de moslimgemeenschap in Europa en in Vlaanderen?

Sexy haar en hoofdhoek: Seksuele en niet-seksuele betekenissen / Clijsters, Joke. - Antwerpen: Garant, 2007. - 109 p. - (Cahiers Seksuele Psychologie en Seksuologie, nr. 4). - ISBN 978-90-441-1967-1: euro 13,80
Vindplaats: ge 07.1 sexy

De laatste jaren is de betekenis die aan hoofdhoek en haar gegeven wordt, grondig veranderd: van privé-aangelegenheid naar etnisch groepsfenomeen, van een religieuze of opvoedkundige kwestie binnen het gezin naar een maatschappelijke discussie over de positie van de vrouw, haar lichamelijke en seksualiteit. De reductionistische manier waarop het hoofdhoekendebat in het Westen wordt gevoerd, doet de rijke betekenisinhoud van de hoofdhoek onrecht aan. Clijsters plaatst de betekenisverandering van hoofdhoek en haar in een historisch en intercultureel perspectief, waarbij de seksuele betekenis slechts één van de mogelijkheden is.

Vrouwelijk Palet vol Dromen = Female Palette full of Dreams [boek+DVD] / Breda, Anne; Caes, Myriam; Minara, T., red. - Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2008. - 127 p. - ISBN 978-90-441-2287-9: euro 29,00
Vindplaats: ge 07.1 vrou

Vijftien vrouwen, twaalf verschillende nationaliteiten. Samen gaan ze op zoek naar hun innerlijke sterkte en brengen dit tot uiting in een palet van verhalen en beelden, soms harde realiteit en fantasie. Bestaat er zoiets als de 'universele vrouw', over de grenzen van culturen en talen heen? En kan je kracht putten uit verschillen? Het resultaat is het boek 'Vrouwelijk Palet vol dromen', en de film 'Ulu'. 'Ulu' laat de psychologische zoektocht zien die elke vrouw doormaakt en tekent zo de contouren

ren van de archetypische vrouw, vooral via de kracht van fantasie en de symboliek van rituelen. In 'Vrouwelijk palet vol dromen' maakt de lezer kennis met de individuele vrouwen achter Ulu: hun verhaal, hun droom. Film en boek bieden inspiratie aan iedereen, man of vrouw, die veerkracht kan putten uit het verhaal van een ander. Ze maken ook duidelijk dat diversiteit een rijkdom is en een zaak van iedereen. De teksten zijn in het Nederlands, het Engels en de moedertaal van iedere vrouw.

Multi - Girl - Culture: An Ethnography of Doing Identity / Duits, Linda. - Amsterdam: Universiteit Van Amsterdam, 2008. - 288 p. - ISBN 978-90-5629-525-7: euro 39,50
Vindplaats: ge 07.2 mult

In het zeer leesbare 'Multi - Girl - Culture' onderzoekt Linda Duits meisjescultuur in de Nederlandse multiculturele samenleving. Haar etnografische verslag is een uitgebreide beschrijving van het leven op school, nog altijd de meest prominente omgeving voor hedendaagse jongeren. Ze volgt jonge meisjes met verschillende etnische achtergronden in de overgang van de lagere naar de middelbare school. Duits richt zich op de manier waarop ze het lichaam, kleding en media gebruiken in hun performance van identiteit. Duits gaat het gevecht aan met mediahypes als de internetgeneratie, het hoofdhoekdebat en de seksualisering van de samenleving. Zo laat ze zien hoe hedendaagse meisjescultuur een mondaine cultuur is die constant in beweging is.

3.6. Religie

Fundamentalisme Face to Face / Devisch, Ignaas; De Kesel, Marc. - Kampen: Klement, 2007. - 184 p. - ISBN 978-90-289-4791-7: euro 19,95
Vindplaats: ge 08.1 fund

Dit boek bevat bijdragen van wetenschappelijke medewerkers van Vlaamse en Nederlandse universiteiten, die zich buigen over de vraag hoe we in onze tijd met het fenomeen fundamentalisme moeten omgaan. De opgenomen analyses willen vooral inzoomen op de verhouding (of non-verhouding) die wij er tot dusver in het Westen tegenover hebben ontwikkeld. In onze strijd met dit fenomeen komt altijd ook het gevecht met onszelf, met onze eigen problematische aannames aan de oppervlakte. Het confronteert ons met onze vraag naar de grens tussen rede en geloof, naar de paradoxen waarin het ideaal van tolerantie óns plaatst, naar de plaats van geweld in onze politieke moderniteit en onze kwetsbare conflictruimte genaamd democratie, enzovoort.

Geschiedenis van de joden in Antwerpen in woord en beeld / Schmidt, Ephraim. - Antwerpen: C. De Vries-Brouwers, 1994. - 354 p.: euro 24,65
Vindplaats: ge 08.1 gesc

Dit boek beschrijft de turbulente en soms aangrijpende geschiedenis van de joden in Antwerpen van de Middeleeuwen tot en met de Tweede Wereldoorlog. Het boek is chronologisch ingedeeld en beschrijft in het eerste deel de joodse populatie in Antwerpen tot 1830. Reeds in de middeleeuwen bestond er een joodse gemeenschap in Antwerpen. Door vervolgingen na een pestepidemie in de 14e eeuw verdwenen de joden volledig uit Antwerpen. Er kwam pas opnieuw een significante joodse gemeenschap in de 16e eeuw met de Maranen die Spanje en Portugal waren ontvlucht. Schmidt beschrijft vervolgens het wedervaren van de joden onder het Spaanse, Oostenrijkse, Franse en Hollandse bewind. Deel twee van het boek bespreekt het sociale, culturele en religieuze leven van de joden in Antwerpen tijdens de Belgische onafhankelijkheid. Het uitgebreide derde deel beschrijft het wedervaren van de Antwerpse joden tijdens de Tweede Wereldoorlog met de jodenverordeningen, de razzia's, de deportaties en het verzet hiertegen. Het boek werd aangevuld met een deeltje 'bijzondere feiten 1945-1994'.

De joden van Antwerpen / Abicht, Ludo. - Antwerpen: Houtekiet, 2004. - 126 p. - ISBN 90-5240-793-2: euro 5,99
Vindplaats: ge 08.1 jode

Antwerpen is al meer dan zeven eeuwen de thuishaven van een joodse, deels zeer orthodoxe gemeenschap. Toch kennen weinigen deze minderheidsgroep. Ludo Abicht beantwoordt in dit boek vragen als: wie is jood? Waar komen de Antwerpse joden vandaan? Wat is hun wereldbeschouwing en religieuze praktijk? Hoe was en is de verhouding tussen de joodse minderheid en de Antwerpse bevolking? De huidige Joodse gemeenschap in Antwerpen is eigenlijk het resultaat van de vierde joodse migratiegolf. De drie vorige gemeenschappen (uit de Middeleeuwen, de zestiende eeuw en uit de periode tussen 1880 en 1940) zijn op een tragische manier verdreven of uitgeroeid. De herinnering aan die geschiedenis beïnvloedt de relatie tussen leden en gojim.

Zin in gezin: Kan levensbeschouwing de duurzaamheid van gezinsrelaties bevorderen? / Hoger Instituut voor gezinswetenschappen. - Tiel: Lannoo, 2008. - 294p. - ISBN 978-90-209-8092-9: euro 19,95
Vindplaats: ge 08.1 zin

Onder de noemer 'Zin in gezin' bekijkt het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen hoe levensbeschouwingen ons kunnen inspireren in onze liefdesrelaties, in de opvoeding van onze kinderen en in de

zorg voor onze ouders. Studenten spraken met jonge moslimouders, met koppels uit diverse levensbeschouwingen en met volwassenen die de zorg voor hun ouders op zich nemen, over de vraag of en hoe hun levensbeschouwing hen inspireert tot gelukkige, duurzame relaties. De resultaten van dit onderzoek worden voorgesteld in het boek 'Zin in gezin'.

Cartoons van een berber / Abttoy. - Amsterdam: XTRA, 2008. - 128 p. - ISBN 978-90-77766-62-0: euro 13,90
Vindplaats: ge 08.2 cart

De Nederlands-Marokkaanse cartoonist Abttoy (1963) is bovenal een Berber. Met zijn prenten stelt hij de arabisering van de Berbers in Marokko aan de kaak en de lange arm van moslimfundamentalisten, die reikt tot in Europa. Abttoy ziet humor als het wapen bij uitstek tegen extremisten die de islam misbruiken en vóór vrijheid en verlichting.

Islam in Nederland en België: Religieuze institutionalisering in twee landen met een gemeenschappelijke voorgeschiedenis / Shadiid, W.A.R.; van Koningsveld, P.S. - Leuven: Peeters, 2008. - 282 p. - ISBN 978-90-429-2100-9: euro 24,20
Vindplaats: ge 08.2 isla

Sinds de jaren 60 van de twintigste eeuw is het aantal moslims in Nederland en België uitgedoofd tot in totaal rond 1,5 miljoen mensen. De beide landen vertonen echter op significante punten een verschillend beeld van religieuze institutionalisering van de islam. Deze verschillen komen uitgebreid aan de orde in dit boek. Het boek is opgebouwd uit vijf hoofdonderdelen. Allereerst wordt een globaal overzicht geboden van de stand van zaken rondom de islam en moslims in Nederland en België. Vervolgens worden de islamitische religieuze infrastructuur en de islamitische organisaties in de beide landen centraal gesteld. Daarna wordt aandacht geschonken aan geloofsbeleving en religieuze voorschriften. Dan komen de islamitische regels met betrekking tot gezin en familie aan de orde. Tenslotte is het vijfde en laatste hoofdonderdeel gewijd aan het islamitische godsdienstonderwijs binnen de verschillende typen scholen die in Nederland en België voorkomen.

Islam: Norm, ideaal en werkelijkheid / Waardenburg, Jacques, Red. - Houten: Fibula/Unieboek, 2008. - 540 p. - ISBN 978-90-475-0783-3: euro 34,95
Vindplaats: ge 08.2 isla

De auteurs beschrijven de islam als geloof en godsdienst, leefwijze en cultuur. Uitgangspunt daarbij is de islam zoals die door de moslims zelf als hun godsdienst wordt ervaren. In deze visie, die afwijkt van de traditioneel westerse benadering, is de islam in een voortdurend proces van veran-

dering en herijking van onder druk staande normen en idealen. Deze dynamiek is de basis van dit handboek. De ontwikkeling van de islam wordt nadrukkelijk in haar historische context geplaatst. Daarbij is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen enerzijds gezaghebbende teksten van koran en soenna, die als bronnen van de islam functioneren, en anderzijds traditionele en meer recente interpretaties en toepassingen van deze teksten. Wat dit laatste betreft is bijzondere aandacht gegeven aan nieuwere interpretaties van koran en soenna (en van de islam zelf), die sinds het midden van de negentiende eeuw zijn opgekomen. De islam wordt hier in de eerste plaats als een geloof, leefwijze en cultuur van levende mensen gezien. Het blijkt dat de islam op meer dan een manier kan functioneren en zeer uiteenlopende betekenissen voor moslims kan hebben.

Tamar: Een reisverhaal over Turkse en Franse hoofddoeken / Dronkers, Pieter. - Kampen: Ten Have, 2008. - 159 p. - ISBN 978-90-259-5863-3: euro 15,00
Vindplaats: ge 08.2 tama

Turkije en Frankrijk zijn dé landen die de scheiding van kerk/moskee en staat hoog in het vaandel voeren. Terwijl Turkije langzamerhand de teugels lijkt te vieren, trekt Frankrijk ze aan. Is een door de staat opgelegde scheiding mogelijk en ook wenselijk? In dit debuut doet Pieter Dronkers verslag van zijn reizen in Turkije en Frankrijk. Hij maakt daarbij historische en filosofische uitstapjes. Hij laat zien hoe opgelegde secularisering op gespannen voet kan staan met de participatie van minderheden - én soms ook meerderheden - aan het openbare leven. Zo ontstaat een boek vol eyeopeners voor het Nederlandse islamdebat.

3.7. Gezondheidszorg

De effecten van voorlichting in de eigen taal en cultuur in beeld: Resultaten van twintig jaar inzet van voorlichters eigen taal en cultuur en allochtone zorgconsulenten in de lokale gezondheidsbevordering en zorg / Drewes, Maria. - Woerden: NIGZ, 2008. - 60 p.
Vindplaats: ge 09 effe

Sinds 1986 wordt de methodiek voorlichting in de eigen taal en cultuur (vetc) toegepast. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat vetc bijdraagt aan verhoging van kennis, dat zij gedragsverandering stimuleert en dat zij de zelfredzaamheid bevordert. Deze publicatie geeft een overzicht van de resultaten van 20 jaar inzet voorlichters eigen taal en cultuur en allochtone zorgconsulenten in de lokale gezondheidsbevordering en zorg.

Gezond, betaalbaar en lekker eten voor iedereen: Goede praktijken en tips / T'Sas, Jan. - Brussel: Koning Boudewijnstichting, 2008. - 44p. - ISBN 978-90-5130-623-1
URL: http://www.kbs-frb.be/uploadedFiles/KBS-FRB/05_Pictures_documents_and_external_sites/09_Publications/voeding_kansarmen_DEF.pdf
Vindplaats: ge 09 gezo

Tekst en uitleg bij 13 gerealiseerde projecten die gezonde voedingsgewoonten bevorderen bij sociaal zwakke groepen.

Het belang van vertrouwen: Empowerment en participatie van migranten in de gezondheidszorg / Tonk, Florence. - Rotterdam: MIKADO, 2008. - 111 p. - (Good practices;13). - ISBN 978-90-77782-16-3: euro 32,47
Vindplaats: ge 09 good

In dit boekje worden acht projecten voorgesteld met als doel meer participatie en een sterkere positie van migranten in de gezondheidszorg. Het gaat om kortlopende projecten met een veelal regionale, praktijkgerichte focus, die in 2006 en 2007 door de Nederlandse overheid werden gefinancierd. De ervaringen van de acht projectteams worden in deze publicatie naast elkaar gelegd: wat waren de successen en wat waren de knelpunten? Betrokkenen komen uitvoerig aan het woord en vertellen onder meer over het belang van een benadering die is afgestemd op de doelgroep, het winnen van vertrouwen, de rol van belangenorganisaties in de zorg en de grote behoefte aan kennis en voorlichting. Tot slot staan alle tips van de projectteams op een rij: wat werkt en wat niet?

Handreiking: WMO participatie oudere migranten en vluchtelingen / Kosec, H; Wassie, N; Koning, C. ... [et al.]. - Utrecht: Pharos, 2008. - 87 p.
Vindplaats: ge 09 hand

Deze handreiking is een stappenplan dat beschrijft hoe gemeenten oudere migranten en vluchtelingen kunnen bereiken en kunnen betrekken bij het Wmo-beleid (Wmo = Wet maatschappelijke ondersteuning in Nederland). De handreiking is bedoeld voor beleidsmedewerkers van gemeenten, en is daarnaast van toegevoegde waarde voor andere maatschappelijke professionals en voor leden van zelforganisaties die zich richten op de participatie van migranten.

Islamitische genezers in de Marokkaanse gemeenschap / Ben Sellam, Malika. - Antwerpen: Karel de Grote-Hogeschool, 2004. - 36 p.
Vindplaats: ge 09 isla

In deze afstudeerscriptie gaat M. Ben Selam op basis van literatuuronderzoek naar wat volksgeneeskunde voor Marokkaanse cliënten in de gezondheidszorg betekent, en waarom ze geconsulteerd wordt.

Kleur bekennen: Verpleegkundige zorg aan moslims in de palliatieve fase van een ziekte / van Rinsum, Gerdiene. - [S.l.]: VU medisch centrum, 2007. - 46 p.
URL: http://www.vumc.nl/afdelingen/patientenfolders-brochures/zoeken-alfabet/K/Kleur_bekennen.pdf
Vindplaats: ge 09 kleu

Deze verkorte versie van het afstudeer-rapport van Gerdiene van Rinsum geeft beknopt kennis en achtergrondinformatie over aspecten rondom de cultuur en religie van moslims, toegespitst op de palliatieve zorg. In de bijlage is een checklist opgenomen die door de verpleegkundige te gebruiken is als hulpmiddel om de zorg af te stemmen op de individuele moslimpatiënt en zijn/haar familie.

Legislation in Europe regarding female genital mutilation and the implementation of the law in Belgium, France, Spain, Sweden and the UK / Leye, Els; Deblonde, Jessika, coörd. - Gent: International centre for reproductive health, 2004. - 52 p.
Vindplaats: ge 09 legi

Deze publicatie vormt het verslag van een onderzoek naar de wettelijke bepalingen met betrekking tot FGM in 15 Europese lidstaten en van de problemen rondom het implementeren van deze wetten in 5 landen: België, Frankrijk, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

Seksuele gezondheid van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders / de Haas, Stans; de Graaf, Hanneke; Kuyper, Lisette ... [et al.]. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - 69 p.
URL: http://www.rutgersnissogroep.nl/rutgersnisso_groep/rng/digitaal/Onderzoekspublicaties_Rutgers_Nisso_Groep_Vindplaats: ge 09 seks

In deze studie wordt de seksuele gezondheid en zorgbehoefte van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders in kaart gebracht. De belangrijkste vraag hierbij was of er onder allochtonen relatief veel problematiek bestaat op het terrein van de relationele, seksuele en reproductieve gezondheid. Daarnaast werd ook gekeken naar de aard en achtergrond van deze problematiek, en naar eventuele verschillen naar demografie, binnen de verschillende allochtone groepen. Tenslotte werd onderzocht op welke aspecten van seksuele gezondheid allochtonen behoefte hebben aan en gebruik maken van professionele zorg.

Sterven, dood en rouw wereldwijd: Adressen- en informatiegids / Sijben, Wilmy; van Oel, Menno. - Nijmegen: COS Gelderland, 2007. - 98 p.
Vindplaats: <http://www.palliatief.nl/Portals/31/publicaties/stervendooden-rouwwereldwijdcosgelderland.pdf>

Deze adressen- en informatiegids biedt naast adressen (in Nederland) ook achtergrondinformatie die een handvat kan bieden aan diegenen die te maken krijgen met een sterfgeval van iemand met een bepaalde religie en cultuur. Eerst komen de bekendste wereldgodsdiensten aan bod, daarna de meest voorkomende niet-westerse allochtone bevolkingsgroepen in Gelderland.

Zorg voor diversiteit in de Zorg: Methodiekbeschrijving / Ruygrok, Wim; Boer, Marisca; Gepkens, Annette. - Tilburg: Stichting Zet, 2008. - 12 p.
URL: http://docs.minszw.nl/pdf/135/2008/135_2008_1_20620.pdf
Vindplaats: ge 09 zorg

De methodiek heeft tot doel het verbeteren van de (her)intredingsmogelijkheden op de arbeidsmarkt op het terrein van de zorg voor allochtonen. Kenmerkend aan de methodiek is de wijze van: werving en screening van kandidaten, samenwerking met zorginstellingen en interculturalisering van de instelling parallel aan de instroom.

3.8. Racisme, discriminatie en beeldvorming

Report on Racism and Xenophobia in the Member States of the EU / European Union Agency for Fundamental Rights. - [S.l.]: European Union Agency for Fundamental Rights, 2007. - 161 p. - ISBN 978-92-9192-024-2
URL: http://fra.europa.eu/fra/material/pub/racism/report_racism_0807_en.pdf
Vindplaats: ge 10 raci

Dit rapport brengt verslag uit van de ontwikkelingen op het vlak van racisme en vreemdelingenhaat in de Europese lidstaten in 2006. De gegevens hebben betrekking op vijf domeinen: wetgeving, tewerkstelling, educatie, huisvesting en racistisch geweld.

Wat u moet weten over het Vlaams Belang: Het beste van Blokwatch / Spruyt, Marc. - Berchem: Epo, 2006. - 263 p. - ISBN 90-6445-421-3: euro 18,50
Vindplaats: ge 10 watu

Is het Vlaams Belang een partij zoals de andere geworden? Is het nu een democratische partij? De gespecialiseerde nieuwssite www.blokwatch.be gaat op zoek naar wat er in en om het Vlaams Belang leeft. Marc Spruyt bewerkte de beste teksten van Blokwatch over het Vlaams

Blok-proces, de naamsverandering, het racisme van de partij, het heimwee naar een fout verleden, het geweld, de ideeën over vrijheid, cultuur en media, het economische congres, het cordon sanitaire en de toekomst van Antwerpen.

3.9. Beleid

Bouwstenen voor veilige en leefbare gemeenten / Meijlaers, Stefan, Red. - Brussel: Politeia, 2006. - 71 p. - ISBN 9781092978040: euro 25,00
Vindplaats: ge 11 bouw

Deze pocket wil het veiligheidsdebat op gemeentelijk niveau plaatsen in zijn brede maatschappelijke context. Veiligheid is immers niet alleen een zaak van de politie, van nultolerantie of van bewakingscamera's, maar ook van leefbare buurten en een doorgedreven welzijnsbeleid. De auteurs willen aantonen dat een maatschappelijk (integraal) veiligheidsbeleid het best wortelt in de lokale bodem. Het boek maakt duidelijk hoe u als bestuur de juiste mix kunt maken van preventie, ondersteunend beleid, repressie en nazorg. Het geeft een beleidskader en belicht daarbij het beschikbare arsenaal aan beleidsmiddelen. Verder geeft de pocket tal van voorbeelden en wetenswaardigheden en zoomt hij in op interessante goede praktijken in een aantal gemeenten.

Economische kansen van etnische diversiteit: Een verkennende studie naar de kansen voor de Nederlandse steden / Bertens, Coen; de Vries, Nardo. - Den Haag: Nicis Institute, 2008. - 78 p. - ISBN 978-90-7738-959-1
Vindplaats: ge 11 econ

In dit onderzoek wordt aangetoond dat etnische verscheidenheid absoluut niet meer gezien hoeft te worden als een belemmering voor economische vooruitgang, zoals dat in het verleden nog wel eens gebeurde. De onderzoekers zien juist kansen in verschillende aspecten van etnische diversiteit: meer en beter ondernemerschap, meer aandacht voor etnische diversiteit op de werkvloer en het werkelijk benutten van de in de steden aanwezige etnische diversiteit voor de attractiviteit van de steden. Deze publicatie biedt vele aanbevelingen en tips voor beleidsmakers in steden.

Europe's demographic future: Facts and figures on challenges and opportunities / European Commission. - Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. - 177 p. - ISBN 978-92-79-07043-3
Vindplaats: ge 11 euro

Europa wordt de komende decennia geconfronteerd met een vergrijzende

bevolking, en dit stelt beleidsmakers voor een aantal uitdagingen. Dit rapport bundelt de cijfergegevens die beschikbaar zijn met betrekking tot Europa's demografische toekomst en onderzoekt wat beleidsmakers kunnen doen om hierop een antwoord te bieden.

Groot gelijk: Gelijke kansen als mainstreaming in het lokale beleid / Brussel: Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, 2008. - 143 p. Vindplaats: ge 11 groo

Deze gids dient zich aan als een concreet werkinstrument dat lokale overheden wil stimuleren en ondersteunen in hun wil om de gelijkheid van kansen en diversiteit binnen hun stad of gemeente verder te ontwikkelen. Vier dimensies werden weerhouden: het lokale beleid, de diensten aan de bevolking, het overleg met en de communicatie naar de bevolking en het gemeentelijke personeelsbeleid. Deze worden telkens uitgewerkt via duidelijke teksten, concrete voorbeelden en handige checklists op het einde.

3.10. Recht

De rechten van 'anderen': Over migranten, vluchtelingen en asielzoekers / Benhabib, Seyla. - Kampen: Ten Have, 2007. - 256 p. - ISBN 978-90-259-5749-0: euro 28,50 Vindplaats: ge 12 rech

Wat zijn de rechten en plichten van vluchtelingen, asielzoekers en andere migranten? Dat is een van de meest urgente vragen van onze tijd. In een nieuwe visie pleit de Amerikaanse filosofe Seyla Benhabib voor poreuze grenzen, die de rechten van vreemdelingen garanderen, maar ook de democratische staat beschermen. Wie hoort bij een politieke gemeenschap? Vroeger was dat makkelijk te bepalen op grond van iemands staatsburgerschap. Maar door het afbrokkelen van de nationale soevereiniteit is dat niet meer zo eenvoudig. Langzamerhand ontstaan diverse vormen en gradaties van politiek lidmaatschap, aldus Benhabib, die zelf van Turks-joodse komaf is. In de voetsporen van Hannah Arendt laat ze de beperkingen van de nationale soevereiniteit zien. En in navolging van Immanuel Kant pleit ze voor een 'kosmopolitisch federalisme', waarmee moet worden voorkomen dat nationale staten illegalen en asielzoekers als criminelen behandelen. Benhabib wordt wel eens het geweten van progressief Amerika genoemd. Seyla Benhabib is hoogleraar politieke filosofie aan Yale University. In 2000 bekleedde zij de Spinoza-leerstoel aan de Universiteit van Amsterdam.

3.11. Wonen

De mantra van de Mix / Bolt, Gideon; van Kempen, Ronald; Hartog, Matté. - Rotterdam: uitgeverij Ger Guijs, 2008. - 64 p. - ISBN 9789067345828: euro 10,00 Vindplaats: ge 13 mant

De huidige generatie beleidsmakers verwacht dat differentiatie in de woningvoorraad van wijken leidt tot een bevolkingsaanpak waarin meer sociale samenhang is, met meer sociale stijgingskansen voor kansarmen en een versterkte integratie van allochtonen. Gideon Bolt en Ronald van Kempen van de Universiteit Utrecht geven aan in hoeverre de verwachte effecten zich in werkelijkheid voordoen. Zij proberen daarmee de hoge verwachtingen van beleidsmakers te temperen. Want, herstructurering haalt veel overhoop haalt in een wijk en leidt bij bewoners juist tot boosheid en ongenoegen. De auteurs stellen dat beleidsmakers kritischer moeten zijn. Als de lokale overheid precies voor ogen heeft wat zij met sloop en stedelijke vernieuwing in een wijk wil bereiken, kan zij meer draagvlak voor deze radicale ingrepen verkrijgen bij de bewoners van die wijk.

3.12. Arbeid en tewerkstelling

Handleiding voor het invoeren van een non-discriminatiecode binnen het bestuur / Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw. - [S.l.]: [s.n.], 2008. - [s.p.]. URL: <http://admin.vvsg.be/cmsmedia/handleiding%20non-discriminatie%202008.pdf?uri=ff808081174d41a50117590f7ec8004f&action=viewWorkingAttachment> Vindplaats: ge 14 hand

De sector lokale besturen van de VVSG ontwikkelde samen met Vlaams minister van Werk Frank Vandenbroucke en zijn collega van Binnenlands Bestuur Marino Keulen een handleiding voor het invoeren van een non-discriminatiecode binnen het bestuur. In deze handleiding vindt u een uitgewerkt model van non-discriminatiecode. Naast de code zelf wordt in deze handleiding aan de hand van een stappenplan uitgelegd hoe deze code veel meer kan zijn dan een papieren document.

Leren en werken combineren: Praktijkvoorbeelden en beleidsaanbevelingen voor succesvolle leerwerktrajecten / Vervaecke, Liesbet; Ouchoukout, Rachida. - Brussel: Vlaams Minderheden Centrum, 2008. - 42p. URL: [http://www.vmc.be/uploadedFiles/VMC/Thema/Werk/leren%20en%20werken%20combineren%2028%20april%20\(3\).pdf](http://www.vmc.be/uploadedFiles/VMC/Thema/Werk/leren%20en%20werken%20combineren%2028%20april%20(3).pdf) Vindplaats: ge 14 lere

Vlaanderen telt 12,2 procent vroegtijdige schoolverlaters. Om alsnog een diploma of kwalificatie te behalen, kunnen deze laaggeschoolde werkzoekenden tweede-kansonderwijs volgen. In het beste geval combineren ze leren en werken. Want dat levert naast scholing ook een inkomen en ervaring op. Helaas zijn dergelijke leer-werktrajecten schaars in het tweede-kansonderwijs. In dit rapport worden drie interessante leer-werktrajecten voorgesteld: Elmer vzw, Buurtsport Brussel en het Joco-project van de8 vzw en Stad Antwerpen. Op basis van deze analyse formuleren de auteurs beleidsaanbevelingen die de combinatie leren en werken optimaliseren.

Omdat het werkt...: Werkzame bestanddelen van een maatschappelijk re-integratieproject / van der laan, Geert; Kersten, René. - Antwerpen-Apeldoorn: Garant, 2007. - 106 p. - (Fontys Actief Eindhoven;1). - ISBN 978-90-441-2241-1 Vindplaats: ge 14 omda

Helmond Actief is een reïntegratieproject dat vooral gericht is op arbeidsparticipatie. De begeleiders werken vraaggestuurd, laagdrempelig, wijkgericht en op maat. Het project slaagt erin twee op de drie mensen van de moeilijkst bemiddelbare groep binnen dertien maanden duurzaam aan het werk te krijgen. Hoe men dit verwezenlijkt, wordt in dit boek beschreven.

W²: Werk-en Welzijnstrajecten op maat: Een totaalconcept / Steenssens, Katrien; Sannen, Leen; Ory, Gijs... [et al.]. - Leuven: Katholieke Universiteit Leuven, 2008. - 184 p. - ISBN 978-90-5550-449-7: euro 19,04 Vindplaats: ge 14 W²we

W² staat voor een methodiek die langdurig werklozen wil ondersteunen op weg naar werk. De doelgroep omvat onder meer voortijdige schoolverlaters, ex-gedetineerden, personen met een psychische of psychiatrische problematiek en generatiearmen. Het label W² vertolkt de synergie tussen werk en welzijn. Een trajectbegeleiding die deze beide - ruim te interpreteren - domeinen bestrijkt, heeft een grotere kans op succes dan de som van afzonderlijke diensten. De werking focust niet alleen op de cliënt, maar op alle relevante actoren in het systeem (diensten, werkgevers,...). De finaliteit wordt verruimd van 'formele tewerkstelling' tot een waaier van alternatieve vormen van 'actief burgerschap'.

Werken met India / Vossestein, Jacob. - Amsterdam: KIT Publishers, 2008. - 110 p. - ISBN 978-90-6832-475-4: euro 24,95 Vindplaats: ge 14 werk

Gebaseerd op trainingservaring met Indiërs zelf, met Nederlandse bedrijven die hen tewerkstellen en op onderzoekservaring in India schreef Vossestein in 2007/08 een boek vergelijkbaar met zijn

eerdere 'Werken in Oost-Europa' met tips en hints voor een optimale samenwerking met Indiase personeelsleden of collega's. Dit is eigenlijk een praktische handleiding voor ieder bedrijf dat overweegt Indiase medewerkers te werven of een deel van het bedrijfsproces naar India te verplaatsen. De verschillen tussen de Indiase en de Nederlandse werkcultuur worden duidelijk gemaakt, evenals de gevoeligheden waarmee men best rekening houdt als men Indiërs aanwerft in een Nederlands bedrijf.

Werken met Oost-Europa / Vossestein, Jacob. - Amsterdam: KIT Publishers, 2006. - 256 p. - ISBN 978-90-6832-590-6: euro 23,50

Vindplaats: ge 14 werk

Voor allen die werken met mensen in of uit Oost-Europa, schreef Jacob Vossestein dit boek waarin aandacht wordt besteed aan de drie grote cultuurregio's van het nog altijd onbekende oostelijke deel van ons continent. Hij maakt onderscheid tussen Centraal-Europa (grotweg de nieuwe EU-lidstaten), het 'echte' Oost-Europa (de drie Russische landen) en het gebied van Balkan en Kaukasus. Vossestein werd tot het schrijven hiervan gestimuleerd door zowel het uitvoeren van trainingen daarover voor bedrijfsleven en instellingen en zeker door eigen reizen in verschillende van die landen. Hij schetst de mentaliteit in die regio's en de gezamenlijke erfenis van het communisme maar ook hoe tussen Oost en West al veel eerder een cultuurkloof ontstond. Zoals in al zijn boeken, geeft Vossestein niet alleen achtergronden maar ook praktische aanwijzingen voor de omgang met hiërarchie, status, veiligheid, vriendjespolitiek en corruptie. Andere aspecten die aan de orde komen zijn: nationale trots, nationalisme en etnisch denken maar ook eten en drinken en de ontvangst in Nederland van bezoekers en relaties uit die landen.

3.13. Vluchtelingen en asielzoekers

Before & After: De sociale en economische positie van personen die geregulariseerd werden in uitvoering van de wet van 22/12/1999 / Corluy, Vincent; Godin, Marie. - Brussel: Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, 2008. - 174 p.

Vindplaats: http://www.diversiteit.be/?action=publicatie_detail&id=47&thema=4

Deze studie gaat dieper in op de socio-economische status van personen die geregulariseerd werden op basis van de regularisatiewet van 22 december 1999 en vergelijkt de situatie van de geregulariseerden voor, tijdens en na de regularisatieprocedure. Met deze studie willen het Centrum en de onderzoekers de beleidsmakers dan ook een eerste werkinstrument aanbieden voor de verdere aanpak van een rechtvaardig regularisatiebeleid.

Recht op recht in de gesloten centra: De toegang tot de juridische bijstand in de gesloten centra voor vreemdelingen in België: Tweede rapport over de situatie in de gesloten centra voor vreemdelingen / Vallet, Cédric; Stockmans, Pieter; Duysens, Stefanie ...[et al.]. - Brussel: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, 2008. - 154 p.

Vindplaats: <http://www.vluchtelingenwerk.be/bestanden/recht-op-recht.pdf>

Het rapport behandelt de toegang tot de juridische bijstand voor vreemdelingen opgesloten in de gesloten centra. De belangrijkste conclusie van het rapport is dat opgesloten vreemdelingen hun recht op verdediging niet altijd naar behoren kunnen uitoefenen. Opsluiting is een ingrijpende maatregel, zeker voor mensen die geen misdrijf hebben gepleegd. Daarom moeten zij de middelen die voorhanden

zijn om zich te verdedigen ook effectief kunnen gebruiken. Uit het nieuwe rapport over de gesloten centra blijkt dat dit nog te weinig het geval is. De voornaamste hindernissen op het parcours zijn een gebrek aan correcte informatie, de afhankelijkheid van de goodwill van terugkeerambtenaren en de bijstand van onervaren of ongeïnteresseerde advocaten. Het rapport omvat een reeks voorstellen om deze hindernissen op te heffen.

Vluchtelingenwerk Vlaanderen: Jaarverslag 2007 / [s.n.]. - Brussel: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, 2008. - 16 p.

Vindplaats: ge 15 vluc

Overzicht van de werking van Vluchtelingenwerk Vlaanderen in 2007.

3.14. Statistieken

Migratiebewegingen in het Vlaamse Gewest in de periode 1997-2006 [Rapport] / Willems, Paul. - Leuven: ACCO, 2008. - 52p. - (SVR-Rapport;2008/2).

Vindplaats : ge 16 svr-

Dit rapport van de Studiedienst biedt een analyse van de in- en uitwijkingen in het Vlaamse Gewest voor de periode 1997-2006. De globale evolutie maar ook de evoluties naar leeftijd, nationaliteit en plaats van herkomst of bestemming komen in beeld. Concreet gaat de aandacht uit naar de migratiestromen met het buitenland, naar de intergewestelijke migratiestromen in België en naar de gemeentegrensoverschrijdende migratiestromen binnen het Vlaamse Gewest, voornamelijk in de Vlaamse Rand, de centrumsteden en de kust. We bestuderen de evolutie in de periode 1997-2006.

Colofon

Nieuwkomers is de aanwinstenlijst van het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas. Hij bevat een overzicht van de nieuw aangekochte publicaties die in het Provinciaal Documentatiecentrum Atlas geraadpleegd of ontleend kunnen worden.

Nieuwkomers verschijnt tweemaandelijks, behalve in juli en augustus.

U kan zich gratis schriftelijk of via e-mail abonneren op volgend adres:

Provinciaal Documentatiecentrum Atlas

Carnotstraat 110

2060 Antwerpen

info@docatlas.be

Departement Welzijn, Economie en Plattelandsbeleid
Provinciaal Documentatiecentrum Atlas
Carnotstraat 110 | 2060 Antwerpen
T 03 227 71 60 | F 03 227 71 68